Będziemy silni i potężni, będziemy uzbrojeni - kupując POŻYCZKĘ OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ!

GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 99 ABC | Piątek, 28 kwietnia 1939 | Rok 2

O czym kanclerz Hitler dziś... nie będzie mówił

Omówienie dnia politycznego

A zatem dziś kanclerz Hitler będzie przemawiał. Zacznie o godz. 12 a skończy o 3. Nie jest to rekord, ale wyczyn oratorski nielada.

Wszyscy się interesują o czym dyktator Rzeszy będzie mówił. Pełno jest domysłów. Nikt wszakże dokładnie nie wie. Wiadomo jest tylko o czym... nie będzie mówił. A to też interesujące. Wyliczmy te punkty, które generalny mówca Rzeszy pominie: 1) O nieudałej wyprawie po runo bałkańskie; 2) O zbliżeniu Rumunii do państw Zachodu; 3) O stanowisku Japonii, nie chcącej drażnić Ameryki: 4) O tym, że Litwinow jest w Turcji na... Ribbentropie on vPapena; 5) że wNiemczech jest specjalista od Sudetów von Papen ale brak... von Papu; 6) o tym, że wschód Europy gardzi zaszczytem należenia do niemieckiej przestrzeni życiowej; 7) że Benito Mussolini powtarza: langsam, langsam aber sicher" (powoli ale skutecznie): 8) że Włosi tak bardzo nie palą się do wojny i patrzą nieufnie na rozrost potęgi III Rzeszy; 9) o tym, że Jugosławia nie dała się uwieść obiecankom — cacankom; 10) że Stany Zjednoczone uchwaliły dodatkowy budżet wojskowy i że zrobiła to samo Francja; 11) ...że oś na wodach Morza Śródziemnego nie będzie się mogła poruszać, najwyżej na kontynencie; 12) ...że Anglia przełamała wstręt do służby wojskowej; 13) ...że gen. Franco wypiera się złych zamiarów wobec Francji i powoli zaczyna być Franco...filem; 14) ...że w Czechach budzi się samopoczucie i ambicja narodowa itd. itd.

„Heil Hitler"...

Ten serwis niepowodzeń wystarczy. A byłby on tu, na tym miejscu obszerniej wyłożony, gdyby nie brak czasu.

Wszakże i tyle wystarczy, ażeby kanclerz Hitler w swej mowie był powściągliwy w treści bojowej. Owszem, ton będzie gwałtowny; owszem będzie pobrzękiwanie mieczem.

Jednak kto mieczem, mówi ewangelia — wojuje, ten...

Nie o to chodzi. Nikt z państw Ententy nie czyha na całość narodu niemieckiego. I pewien jestem, gdyby dziś kanclerz Hitler zrobił niespodziankę i, zamiast mówić trzy godziny, rzekł jedno magiczne słowo: Pokój ludziom dobrej woli! a w konsekwencji „rzucił karabinem o bruk ulicy Wilhelmstrasse, niechybnieby sam Roosevelt zawołał:

Heil Hitler!!

— — — — — — — — — —

Do 12 godziny nic nie wiemy.

A możeby się tak zabawić w politycznego przepowiadacza i tu zaryzykować odpowiednio wojna jutro, czy pokój?

Nie lubię tego rodzaju przemądrzałej publicystyki. Można tylko zgadywać i.. mylić się.

A swoją drogą świetna okazja do robienia zakładów. Nie doradzam hazardu, nie kuszę do złego, ale w takiego totalniaka... przepraszam — totalizatora, można się zabawić.

Ja stawiam na pokój?

Na jak długo?

Właśnie, tu sęk.

Szukasz pokoju...

I jeszcze o jednym, bodaj najważniejszym szczególe nie będzie kanclerz Rzeszy mówił, a mianowicie o tym, że w bliskim otoczeniu kanclerza nie ma zgody, co do jednolitości linii postępowania.

Za kursem ostrym jest sam kanclerz. Ribbentrop. Hess, Rosenberg i Himmler; za umiarkowanym: Goering, Neurath i... cały sztab Reichswehry.

Pokojowy odłam to wojskowi, wojowniczy zespół... cywile. Paradoks, co?

I wreszcie kanclerz Hitler nie wspomni swym rodakom, że wschodni sąsiad — Polska na wypadek „sugestyj" w ostatniej potrzebie może wystawić 6 milionów żołnierzy, a to dlatego, że jesteśmy narodem młodzieży, jak żaden inny naród, a Niemcy narodem... landwehry.

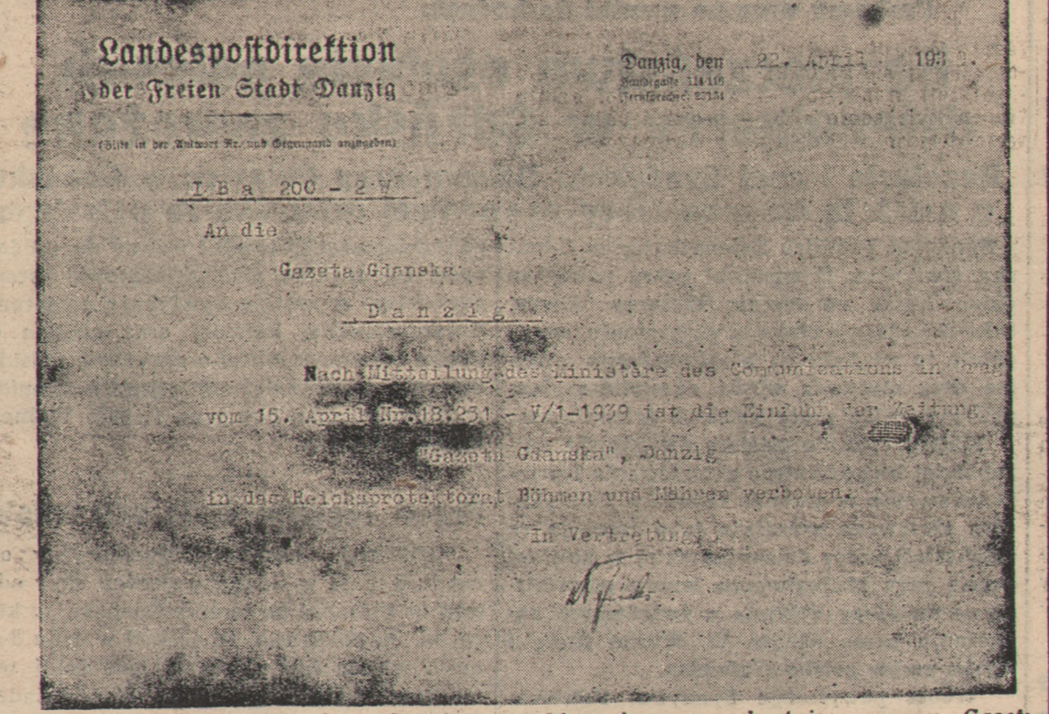
Pomimo wytężonej propagandy, przyrost ludności niemieckiej nie odpowiada... przerostowi zbrojeń.

Więc, gdy ktoś będzie o godz. 12 słuchał mowy z Berlina (u nas, chwała Bogu, można słuchać stacyj, jakich się komu żywnie podoba!!) niech o tym wszystkim co wyżej pamięta, i niech po zamknięciu głośnika przypomni sobie, że chcąc wygrać pokój, trzeba mieć na wojnę. Inaczej: Szukasz pokoju... wstąp na chwilę po Pożyczkę Lotniczą.

(—ski).

„Gazeta Gdańska" zakazana w Czechach

Reprodukowane powyżej pismo otrzymała „Gazeta Gdańska" od dyrekcji poczty gdańskiej. Treść pisma jest delikatnie się wyrażając — dość dziwna, przy tym charakterystyczna dla stosunków panujących w protektoracie.

Landespostdirektion
der Freien Stadt Danzig

Danzig, den 22. April 1939.

I B a 200 - 2 V

An die
Gazeta Gdanska
Danzig

Nach Mitteilung des Ministère des Communications in Prag vom 15. April Nr. 13.231 - V/1-1939 ist die Einfuhr der Zeitung "Gazeta Gdanska", Danzig in das Reichsprotektorat Böhmen und Mähren verboten.

In Vertretung:

Tekst pisma jakie nadeszło z Senatu gdańskiego do naszego bratniego organu „Gazety Gdańskiej".

Okazuje się więc, że najwidoczniej język francuski a nie czeski, czy... niemiecki stał się językiem oficjalnym, o czym świadczy francuska nazwa ministerstwa komunikacji

Najbardziej jednak znamienny jest fakt, że „Gazecie Gdańskiej", która dochodzi na teren samej Rzeszy, odebrany został debit na terenie „protektoratu" czesko-morawskiego. Świadczy to o tym, że rodacy pana Hachy nie mają podlegać „niebezpiecznym" wpływom prasy, która pisze nie po myśli ekscelencji protektora, wpływom, które nadomiar „złego" idą z Gdańska i to — w języku polskim.

Pocieszać się Czesi muszą zapewne dziennikami tak... interesującymi, jak niemieckie.

Wielka zaiste strata materialna dotknęła „Gazetę Gdańską"...!

Dyplomatyczna ruchliwość Sowietów

P. Potiemkin odwiedził Rumunię, Bułgarię i jedzie do Turcji

SOFIA. Dziś rano, jadąc z Bukaresztu, przybył do Sofii p. Potemkin, zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych Z. S. R. R., który odbył rozmowę z bułgarskim premierem i ministrem spraw zagranicznych.

Popołudniu p. Potemkin wyjechał do Ankary wraz z charge d'affaires poselstwa sowieckiego w Sofii.

Przyp. Red.: Przedtem już wyjechał do Turcji Litwinow, a teraz jego zastępca. Pan von Papen, który bawi w Ankarze, nie będzie się czuł swojo.

Zabiegi Niemiec i Sowietów w Turcji

ANKARA. Ambasador niemiecki von Papen przybył dzisiaj rano do Ankary. (Przyp. Red.: Dziś przybył również zastępca Litwinowa).

Kanclerz Hitler w sobotę będzie zajęty rozmową z ministrami węgierskimi

BUDAPESZT. Urzędowo donoszą, że premier Teleki i minister spraw zagranicznych Csaky w towarzystwie kilku wyższych urzędników wyjadą w piątek po południu do Berlina, gdzie zatrzymają się kilka dni i odbędą rozmowy z kanclerzem Hitlerem i min. von Ribbentropem.

Propaganda niemiecka w Japonii

TOKIO. Niemiecka misja prasowa z admirałem Foersterem na czele przybyła do Yokohamy.

Program przewiduje przyjęcie u ministra spraw zagr. Arity. (Przyp. Red.: Jak wiadomo, Japonia nie kwapi się do awantury. Przeciwko Sowietom owszem, ale dalej nie!)

Zaczął się kontredans floty...

GIBRALTAR. Brytyjskie okręty wojenne „Ramillie", „Gallant" i „Active" wyszły dziś o godz. 10,50. Do Algesiras przybył krążownik niemiecki „Koeln". „Leipzig" zawinął do Tangeru, a trzy inne okręty niemieckie przybyły do Ceuty.

Flota angielska czuwa w pobliżu Grecji

ATENY. Angielska flota śródziemnomorska przybyła — jak donosi tutejsza prasa — do Kalamaty i Pylos, celem odbycia zapowiedzianych manewrów.

Niemieckie okręty wojenne przepłynęły Gibraltar

GIBRALTAR. Niemieckie krążowniki i torpedowce dzisiaj rano przepłynęły przez cieśninę Gibraltarską.

O godz. 8 rano okręty niemieckie zawinęły do portu Ceuty.

Wzmocnienie Gibraltaru

GIBRALTAR. Do tutejszego portu przybył dziś z Southampton krążownik brytyjski „Dorset Shire", mając na swym pokładzie kilka kompanij gwardii walijskiej.

Oddziały te pozostaną w Gibraltarze, celem wzmocnienia miejscowej załogi.

Uznanie Senatu gdańskiego dla P. K. P.

Gdańsk. Na walnym zebraniu gdańskiego związku turystycznego referent Senatu dr Barth podkreślił m. in. **w swoim sprawozdaniu, że P. K. P. wzorową swoją pracą przyczyniły się również w roku ubiegłym,** pomimo nieraz bardzo trudnych warunków, do poprawnego ruchu turystycznego **nie tylko w komunikacji między Polską a Gdańskiem, lecz również i na linii Malborg—Sopot.**

Zgoda serbsko-chorwacka faktem dokonanym

Zagrzeb. Rozmowy pomiędzy premierem Cwetkowiczem a drem Maczkiem trwały dzisiaj od godz. 17-tej do 19-tej i będą kontynuowane jutro rano.

Porozumienie zostało rzekomo już zawarte, ale treść jego, jak donosi korespondent Havasa, będzie ogłoszona dopiero po upływie kilku dni.

Czy propagandę na rzecz Pożyczki należy potępiać?

Zarzuty partyjne w świetle faktów

W „Gazecie Polskiej“ pod powyższym tytułem czytamy następującą godną odprawę, daną, zacietrzwionym partyjnikom:

Po rozpisaniu przez Rząd Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej Obóz Zjednoczenia Narodowego zwrócił się z apelem do całego narodu, **ażeby jak najwydatniej poparł akcję Rządu przez szybką i masową subskrypcję tej pożyczki.**

Szef Obozu gen. St. Skwarczyński wypowiedział na ten temat przemówienie, a prócz tego OZN wydał odezwę i barwny plakat propagandowy. Zrobiliśmy to w pełni poczucia obywatelskiego, kierowani jedynie szczerymi patriotycznymi pobudkami. Uważaliśmy bowiem i uważamy, **iż obowiązkiem każdego Polaka, jak i wszystkich organizacji społecznych, związków i ugrupowań politycznych jest nie tylko zadeklarowanie** odpowiednich sum na rzecz Pożyczki Przeciwlotniczej, **ale również** jak najszersze przeprowadzenie propagandy dla tej pożyczki.

Ta nasza patriotyczna i obywatelska akcja spotkała się z „krytyką“ i „nagonką“ zarówno socjalistycznych, jak i endeckich organów prasowych. W socjalistycznym „Robotniku“ i endeckim „Kurierze Poznańskim“ ukazały się równocześnie wzmianki identyczne w treści, a pomawiające Obóz Zjednoczenia Narodowego o „reklamiarstwo“ organizacyjne w akcji ogólnonarodowej

Wystąpienie „Robotnika“ i „Kuriera Poznańskiego“ jeszcze raz utwierdziło nas w przekonaniu, że akcja opozycji przy zwalczaniu OZN zawsze jest „zgodna“ i wcale **„sztabom partyjnym“ nie przeszkadza w ich formalnie odmiennych i rozbieżnych deklaracjach ideowych.** Ponad to wyraźnie odezwały się w tej sprawie pretensje do Obozu, iż w swoim patriotyźmie i ofiarności na rzecz pracy dla Państwa **raz jeszcze wyprzedził opozycyjnych, odświętnych „deklamatorów“ patriotycznych.**

Niezależnie jednak od tego sprawa propagandy na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej uwidoczniła jeszcze raz fakt, że między „górami“ a „dołami“ partyjnymi **nie ma wcale pełnego porozumienia i że „doły“ zarówno PPS, jak i endecji są znacznie bardziej patriotyczne,** mniej zasklepione w partyjnictwie i lepiej odczuwające potrzeby państwa niż ich „renomowani“ przewódcy.

Oto w okresie „nagonki“ „Robotnika“ na Obóz Zjednoczenia Narodowego, Wileński Okręgowy Komitet Robotniczy PPS wydaje całkowicie oficjalną odezwę, w której powiada:

„Dziś w godzinę próby zwracamy się do Was: robotnicy, chłopi i pracownicy umysłowi Wilna i Wileńszczyzny i wzywamy Was do subskrybowania Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej“.

Fakt wydania przez OKR. PPS w Wilnie powyższej odezwy przecież w gruncie rzeczy jest **całkowicie podobny do wydania przez OZN barwnego plakatu.** Dlatego też, pomijając jej treść, oceniamy tę odezwę jako objaw zdrowy i dodatni.

W Poznaniu zaś, gdzie wychodzi endecki „Kurier Poznański“, **który oskarżał na równi z „Robotnikiem“ Obóz Zjednoczenia Narodowego o „reklamiarstwo“,** zjawiają się na murach miasta, plakaty, głoszące: „Wroga odeprzemy, swoje wyzwolimy — przez silną Armię, **potężne ptaki żelazne i zwarte Stronnictwo Narodowe“.**

Wobec tych faktów trzeba być doprawdy bardzo **zacietrzewionym partyjnikiem, świadomie zakłamanym** o wybitnie złej woli, ażeby poczytywać za złe Obozowi Zjednoczenia Narodowego to co się samemu robi.

Zgodnie z naszym stanowiskiem, że każda uczciwa i szczera praca na rzecz obrony Polski jest dobra, **uważamy, że zarówno Wileński Okręgowy Komitet Robotniczy PPS, jak i Zarząd Okręgowy Stronnictwa Narodowego w Poznaniu, postąpiły dobrze i słusznie.**

Równocześnie jednak nie możemy pominąć milczeniem tych „metod“ i chwytów, którymi posługują się w walce z Obozem Zjednoczenia Narodowego naczelne organy prasowe PPS i Stron. Narodowego. W imię elementarnej uczciwości i etyki, która powinna **obowiązywać również w dziełalności prasowej z całym naciskiem musimy napiętnować „metody“ oraz zaślepienie partyjne „Robotnika“ i „Kuriera Poznańskiego“.**

Ciągle nowe wybuchy

Od dłuższego już czasu Londyn żyje pod wrażeniem częstych wybuchów bomb, czy to w śródmieściu, czy na przedmieściach stolicy. Oto widok ulicy i domów na przedmieściu Cadby Hall, gdzie wydarzyły się ostatnie eksplozje.

Zbrodnicza ręka wrzuciła petardy do mieszkań urzędników polskich w Gdańsku

Senat wyraził swe ubolewanie Komisarzowi Generalnemu R. P.

W środę, 26 bm. wydarzyły się na Ziemi Gdańskiej dwa wypadki, które stanowią charakterystyczne ostrzeżenie dla wszystkich żywiołów podniecających w jakikolwiek sposób przeciwko Polakom.

We wsi Kalthof, pow. Wielkie Żuławy na granicy Wolnego Miasta i Prus Wschodnich mieszkają polscy inspektorzy celni. W środę wieczorem o godz. 20.45 do zajmowanego przez nich lokalu rzucona została petarda, która eksplodowała, wyrywając okna. Krótko potem, przed godziną 22 drugą petardę rzucono do mieszkania funkcjonariusza kolejowego narodowości polskiej Plata.

Przypomnieć trzeba, że Plat dzieci swe posyła do szkoły polskiej, co niejednokrotnie narażało go na różne trudności.

M. in. aresztowany był swego czasu przez policję gdańską, a w roku ub. również i przez policję niemiecka, gdy przybył do Malborga.

Nacisk na Plata nie dał jednak żadnych wyników.

W związku z rzuceniem petard w dniu wczorajszym zjawił się w Komisariacie Generalnym R. P. przedstawiciel Senatu W. Miasta i wyraził ubolewanie władz gdańskich, zaznaczając również, że Senat zarządził przeprowadzenie jak najenergiczniejszego śledztwa.

Czekamy więc na wyniki dochodzeń.

Bezpieczeństwo osobiste polskich dziennikarzy w Gdańsku zagrożone

Rezolucja i apel Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Gdańsku o należytą ochronę pracy zawodowej dziennikarza polskiego

Syndykat Polskich Dziennikarzy w Gdańsku stwierdza, iż warunki pracy polskiego dziennikarza na terenie Wolnego Miasta Gdańska ulegają stałemu pogorszeniu, szczególnie ze względu na bezpieczeństwo osobiste oraz stosunek władz administracyjno-policyjnych do pracy polskich dziennikarzy.

Mające ostatnio miejsce dwukrotnie najzupełniej bezpodstawne aresztowania i przetrzymywania w areszcie członków Syndykatów, stosowane wyraźnie jako represja za całokształt pracy dziennikarskiej w polskiej prasie przy obsługiwaniu terenu gdańskiego — świadczy dobitnie o świadomym naruszaniu przez władze W. Miasta litery i ducha umów polsko-gdańskich.

Wobec powyższego Syndykat Polskich Dziennikarzy w Gdańsku kategorycznie protestuje przeciwko bezprawnym represjom gdańskiej administracji i wzywa do solidarności na odcinku obsługi prasowej terenu gdańskiego wszystkie Syndykaty na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz apeluje do Rządu Rzeczypospolitej o udzielenie polskim dziennikarzom należytej ochrony i opieki w ich zawodowej pracy na terenie Wolnego Miasta Gdańska.

Przed Trzecim Maja w Gdańsku

GDAŃSK. Komitet organizacyjny obchodu 3 maja w Gdańsku zwrócił się z odezwą do ludności na terenie Gdańska, w której m. in. podkreśla, że obchód w dniu 3-go maja winien być wyrazem jedności i wytrwałości Polonii gdańskiej oraz świadectwem łączności Polaków gdańskich z Ojczyzną.

Za czujność nad dobrem Państwa wdzięczność i uznanie dla min. Becka

WARSZAWA. Pod adresem p. ministra Józefa Becka wpłynęła depesza treści następującej:

„Zgromadzeni na uroczystym zebraniu członkowie Obozu Zjednoczenia Narodowego oddział Halemba, pow. katowicki składamy ci, panie Ministrze gorące uznanie i wdzięczność, że z jasnością przewidywań, mądrością posunięć, czujnością nad dobrem Państwa, strzegłeś honoru i godności narodu, realizując w pełni wskazania wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego“.

Dwie deklaracje brytyjskie w Rzymie i Berlinie

Londyn. Ambasador brytyjski w Berlinie Sir Neville Henderson widział się dziś w południe z sekretarzem stanu w niemieckim urzędzie spraw zagranicznych Weizsaeckerem.

Henderson poinformował Weizsaeckera o decyzjach rządu brytyjskiego **w związku z zaprowadzeniem przymusowej służby wojskowej, podkreślając ściśle pokojowy charakter tego zarządzenia** i złożył sekretarzowi stanu informacje na temat obecnych kroków wojskowych. Rząd brytyjski stwierdza, że **obecne naprężenie międzynarodowe nakłada na Wielką Brytanię specjalne obowiązki w zakresie obrony.**

Podobne informacje złożone zostały również przez brytyjskiego charge d'affaires rządowi włoskiemu w Rzymie.

Targi Poznańskie stanęły wobec konieczności rozbudowy pawilonów targowych

Wobec silnego rozwoju przemysłu polskiego, jaki zaznaczył się w dwu ostatnich latach i w związku z tym niezwykle licznymi zgłoszeniami przedsiębiorstw do udziału w Targach Poznańskich, Zarząd Targów był zmuszony przeprowadzić nowy podział branżowy, ściślej go przestrzegając w wystawiennictwie. W roku bieżącym okazało się, iż w tej sytuacji istniejące pawilony i hale nie wystarczają na pomieszczenie i właściwe rozplanowanie wystawców. Dlatego też przed Targami Poznańskimi powstał nowy problem rozbudowy hal i pawilonów, który będą musiały rozwiązać w roku przyszłym. (K)

Surowe ukaranie zwyrodnialca za atakowanie dziewcząt z nożem w ręku

Przed Sądem Okręgowym na sesji wyjazdowej w Tczewie, przy drzwiach zamkniętych, toczyła się rozprawa 18-letniego Alfonsa Górskiego z Pelplina, który będąc zboczeńcem na tle seksualnym, napastował przechodzące dziewczęta, przy czym trzy z nich, z Tczewa, Bałdowa i Pelplina, poranił dotkliwie nożem

Młodego zwyrodnialca Sąd skazał na trzy lata bezwzględnego więzienia.

Ślubowanie olimpijskie odbędzie dopiero 16 maja

Termin uroczystości ślubowania członków kadr olimpijskich przełożono z 3 na 16 maja, by umożliwić udział w ślubowaniu członkom kadr olimpijskich w sportach zimowych które jeszcze nie zostały ustalone.

Śpiesz się
bo już ostatnie dni subskrypcji!

Korowód świadków w niesamowitym procesie Kucharskich nie kończy się

Dziewiąty dzień procesu o zabójstwo inż. Gierszewskiego nie wniósł do zasadniczej sprawy nic nowego; przesłuchiwano bowiem cały szereg świadków, którzy prawie wyłącznie mówili o trybie życia pp. Kucharskich, o ich sytuacji finansowej i niewłaściwym postępowaniu z wierzycielami. Z racji tego, wśród świadków przeważali b. adiutanci, bądź to występujący w imieniu pokrzywdzonych przez adw. Kucharskiego i jego żonę firm i instytucyj, bądź to b. aplikanci, którzy odbywali praktykę w kancelarii adw. Kucharskiego. Poza tym jako świadek zeznawał również staruszek p. Czerwiński, długoletni przyjaciel 3-ch pokoleń rodziny Gierszewskich, znający p. Kucharską i jej zamordowanego brata śp. inż. Gierszewskiego, od najmłodszych ich lat. Charakterystyczne jest, że nawet ten odwieczny przyjaciel rodziny nie mógł nic dobrego powiedzieć o p. Kucharskiej, a jej męża przedstawił po prostu jako szantażystę, zmuszającego sędziwą, bo 81-letnią babkę żony, do zrzeczenia się niewielkich, wieloletnich oszczędności. Z długiego szeregu świadków, jedynie 2 zeznawało przychylnie, a raczej obojętnie, nie obciążając Kucharskich. Są nimi: p. Wierzbicka, blizka znajoma p. Kucharskiej oraz „finansista“ Huberband, „starozakonny“, u którego pp. Kucharscy pożyczali drobne kwoty na życie („oczywyście, bez procentu“) i któremu p. Kucharska wręczyła „niedobre weksle“ — t. zn. ze sfałszowanym podpisem swego brata.

W ogóle 9-ty dzień procesu nie mógł przynieść zadowolenia słuchaczom, żądnym sensacji, a jedynie mógł być ciekawy dla przyjaciół oskarżonej i jej męża, znających szeroką stopę życia pp. Kucharskich.

Jedynym rewelacyjnym punktem dnia były zeznania adw. Balińskiego, występującego w imienieu gm. Konstancin, roszczącej poważne pretensje do oskarżonych z tytułu różnych zaległości, związanych z ich tamtejszą willą. Mówiąc o p. Kucharskim, świadek ten powiedział: „jego myślą przewodnią są ostrygi i Monte Carlo, a nie to szare życie, na jakie my, członkowie palestry, jesteśmy skazani. Muszę jeszcze zaznaczyć, że gdy byłem przesłuchiwany przez sędziego śledczego, uwagę moją zwróciła wówczas sterta książek, zabranych z biblioteki p. Kucharskiej. Spostrzegłem tam sensacyjną książkę z okładką, na której namalowany jest człowiek zabity na fotelu, za nim zaś stoi zabójca z dymiącym jeszcze rewolwerem“.

Ten fragment zeznania adw. Balińskiego, przedstawiający właśnie scenę, w jakiej mógł zginąć inż. Gierszewski, wywarł na sali sądowej kolosalne wrażenie.

Proces przeciwko małżonkom Kucharskim nie prędko się skończy, gdyż mimo 9-ciu dni rozpraw, nie zdołano jeszcze przesłuchać wszystkich świadków.

PRZEGLĄD PRASY

Włoskie nastroje przeciwwojenne

Problemem „Włochy a wojna“ zajmuje się krakowski „Głos Narodu“ i tak wywodzi:

„Znawcy życia włoskiego twierdzą, że Włochy nie są gotowe do wojny światowej, a nawet, że nie chcą brać w niej udziału. Z zapałem podjęły wojenną wyprawę na Abisynię; z ochotą słały oddziały wojskowe do Hiszpanii. Ale wojna, która grozi obecnie, byłaby czymś znacznie trudniejszym, niż wojna z bosymi Abisyńczykami, lub udział w hiszpańskiej wojnie domowej, która z góry była skazana na wypalenie się w ramach półwyspu iberyjskiego.

Wojna, która grozi, byłaby inna. Tak jeśli chodzi o narzędzia wojny, ja i o jej zasięg terytorialny. Była by to wojna pod każdym względem totalna. Do takiej wojny jednak Włochy nie są zdolne i niezbyt się do niej palą. Razem z Niemcami, Węgrami i Hiszpanią nie zdołałyby przeciwstawić się siłom Ententy, wspomaganej przez szereg państw, w czym także przez Polskę“.

Polska a Niemcy

„Gazeta Polska“ w artykule red. Smogorzewskiego tak omawia treść stosunków polsko-niemieckich:

„Skoro niema „zapór“ dla Niemiec — nie ma i dla Polski. Skoro jest „wolna ręka“ dla nich — jest i dla nas. Inaczej być nie może i nie będzie. Żadne pogróżki na nas nie działają. Naszych murów trąby jerychońskie nie wzruszą.

Nie znaczy to wcale, abyśmy rezygnowali z polityki dobrego sąsiedztwa polsko-niemieckiego, abyśmy uważali, iż mizdzy Rzeczpospolitą a Rzeszą nie ma żadnych spraw, wymagających uregulowania. Owszem są. Powinny być uregulowane bezpośrednio, w myśl układu z roku 1934.

W sprawie gdańskiej — powstałej w związku z upadkiem autorytetu Ligi Narodów — istnieje dziś między Polską a Niemcami sprzeczność poglądów. Stroną, którą proponuje rozwiązanie, odpowiadające nowym warunkom, jest właśnie Polska.

Już dawno wystąpiliśmy z odpowiednimi propozycjami w tej tak żywotnej dla nas kwestii. Poszliśmy daleko po linii rozsądku, wyrażając gotowość ułożenia się z Niemcami co do nowego statutu W. Miasta Gdańska. Wykazaliśmy w najwyższym stopniu naszą dobrą wolę i pragnienie ugody, ale wszelką jednostronną decyzję, naruszającą nasze interesy, stanowczo uchylamy.

Jest naszym szczerym pragnieniem, aby układ z roku 1934 stanowił nadal podstawę stosunków polsko-niemieckich aby przynosił korzyści obu partnerom. Nie chcemy utrwalać obecnych nastrojów, istniejących między Polską a Niemcami. Pamiętamy słowa kanclerza Hitlera, który również wzbraniał się przed nadawaniem takim nastrojom „charakteru dziedzicznego obciążenia“ Nigdy jednak nie uznamy, że nasz własny „obszar życiowy“ ma być uzupełnieniem „obszaru życiowego“ Niemiec. Nigdy się nie zgodzimy na to, aby dobre sąsiedztwo z Niemcami okupywać jednostronnymi ustępstwami, politycznym odosobnieniem i rezygnacją z prawdziwej niezależności“.

Jak b. prezydent Czechosłowacji p. Hacha pojmuje służbę dla Narodu

Pan Hacha pewny jest honorowego miejsca w historii

Trudno naprawdę o dokument większej perfidii, większego lokajstwa, większego upodlenia, niż to, co niżej podajemy.

Agencja czeska „Contropress“ rozsyła do redakcyj polskich komunikaty w języku polskim. Podajemy więc za nią wyjątek przemówienia (bez żadnych zmian!!), jakie wygłosił w dniu 21 kwietnia r. b. Hacha. Charakterystyczne, że agencja czeska nazywa pana Hachę prezydentem, jakby w Czechach nie urzędował Wysoki Protektor pan Neurath.

Oddajemy głos p. „Prezydentowi“.

„Pozwólcie, abym zwrócił się do Was jako braci, albowiem wszyscy jesteśmy synami jednego narodu. Dziękuję Wam za powitanie. **Właśnie powróciłem z swej drugiej podróży do Berlina, jaką odbyłem w służbie dla narodu.**

Wytyczyłem sobie i Wam zadanie, wobec którego trudno wyobrazić sobie cięższe i odpowiedzialniejsze. Naród, o którym już niemal dosłownie mówiło się „co człowiek, to kierunek“ ma zostać politycznie zjednoczony, a to zupełnie, bez reszty, we wszystkim do ostatniego człowieka. Nakazuje tak dzisiejsze położenie naszego narodu, które w zupełności jest inne niż było owe położenie, do którego przyzwyczailiśmy się w ostatnich dwudziestu latach i w czasach dawniejszych. Nic dziwnego, że w nowych warunkach niemal każdy gotów pod hasłem koncentracji narodowej wyobrażać sobie coś innego i **wyrażać już z góry swój sprzeciw wobec wszystkiego co jest niezwykłe i co na pierwszy rzut oka zdaje się nam niezrozumiałe.** Gdybyśmy nie byli w stanie skupić wszystkich składników naszego ludu w mocną i jednolitą całość ani w dzisiejszym krytycznym czasie, **oddalibyśmy się na sąd naszych dziejów narodowych, któryby orzekł, że nie potrafiliśmy zrozumieć przeznaczenia chwili.**

Główny ciężar zadań nałożyłem tymczasem na barki 50 mężów, nie pytając ich przed tym. Dzielą się oni z resztą Was a cel Was wszystkich jest tymczasem jeden. **Dowieść, że naród czeski dotychczas rozbity na grupy i kierunki pozostaje stale narodem, który ma swe dziejowe posłannictwo i ma też pełne prawo do własnego życia.** My, ludzie dzisiejsi, zobowiązani jesteśmy dać tego dowody przyszłości narodu, bowiem inaczej mogłyby nasze przyszłe **generacje słusznie i z goryczą zarzucać nam, że nie spełniliśmy zadania, jakie chwila na nas nakładała.** Wierzę mocno, że zadanie to, będące obowiązkiem naszego

(Ciąg dalszy na str. 4-ej

Polska i Niemcy

Wszystkie zdobycze terytorialne, uzyskane w ostatnich kilkunastu miesiącach przez Trzecią Rzeszę, dokonały się bez walki orężnej.

W ciągu tego czasu, zainaugurowanego w marcu 1938 wcieleniem do Rzeszy Republiki Austriackiej, a zakończonego takimże wcieleniem Kłajpedy — Trzecia Rzesza nie dała światu okazji do stwierdzenia, czy rozporządza siłą zbrojną, gotową do przedsięwzięć militarnych w wielkim stylu i rozmiarach, ani też, czy w społeczeństwie niemieckim tkwi ochota do takiej walki.

Nie mógł się o tym świat dowiedzieć i przekonać po prostu dlatego, że dotychczasowe zdobycze Trzeciej Rzeszy nie były poprzedzone rozprawami orężnymi, a dokonywały się bez oporu ze strony tych, których zdobywano. Tak było i z Austrią i Sudetami i z Kłajpedą i z objęciem pod swój protektorat Czech i Moraw i z wzięciem pod opiekę Słowacji.

Metoda działań tych polegała na opukiwaniu organizmów państwowych, które w tej czy innej formie miały być poddane operacji. Gdy natrafiono na organizm miękki — stwarzano fakty dokonane.

Nadszedł jednak moment, w którym to opukiwanie dało inny niż dotychczas rezultat... Natrafiono na organizm — twardy.

To my byliśmy tym organizmem państwowym. Już pierwsza próba lekkiego stuknięcia, by się przekonać, jakbyśmy zareagowali na zastosowanie przez nowe Niemcy metod, użytych gdzieindziej — musiał w Berlinie wzbudzić przekonanie, że napotkanoby na — twardą opokę, na zdecydowane — nie! Czynniki decydujące Trzeciej Rzeszy musiały nabrać przeświadczenia, że tu trzebaby dobrze się namyślić... nim się zaryzykuje.

I dlatego też, ponieważ nowe Niemcy nie mają już przed sobą takich łatwych, bo miękkich kierunków marszu, nie sądzimy, aby obecnie w interesie Niemiec czy też reżimu hitlerowskiego leżało zdawanie przed światem egzaminu w formie zupełnie innej niż dotychczasowa.

Oczywiście: jest to wniosek, wysnuty z założeń rozumowych,, z objektywnej obserwacji. Ale trudno być prorokiem... Czasem pobudki emocjonalne są silniejsze, niż względy logiczne i objektywne oceny.

Nie wdając się więc w proroctwa, ani nie przesądzając, co nam przyszłość wniesie, rozważmy przede wszystkim to, co jest teraz, to, co — po półtora roku zdobywczego pochodu Trzeciej Rzeszy i pierwszej próbie ze strony rządu niemieckiego jakiejś „Neuregelung“ w stosunkach polsko-niemieckich — stanowi „rzerzywistą rzeczywistość“.

Układ polsko-niemiecki z r. 1934 był niewątpliwie dziełem doniosłym, które — również niewątpliwie — wyszło obu stronom na dobre. Stworzenie platformy dobrych stosunków sąsiedzkich zostało pozytywnie przez Polskę ocenione — i w tej ocenie nie zaszła też żadna zmiana z naszej strony. Chcemy zgody, chcemy poprawnych stosunków, to przyświecało paktom o nieagresji, które pozawieraliśmy na Wschodzie i Zachodzie, i na tym stanowisku trwamy.

Gdy przed pięciu laty układaliśmy się z Rzeszą, słyszeliśmy z ust najmiarodajniejszych w nowych, poweimarskich Niemczech: nic nas nie obchodzą dawniejsze zobowiązania, ale każde nasze słowo jest święte, bezwzględnie obowiązujące.

Przyjęliśmy tę platformę. Aczkolwiek nie było to bynajmniej łatwe... Ciężkie zadanie miał rząd polski wobec własnego społeczeństwa, by w opinii publicznej stworzyć nastrój przychylny dla tego nowego ustosunkowania się...

Ale stanąwszy raz na gruncie porozumienia z r. 1934 — całkowicie dochowaliśmy wszystkiego, co w nim było i z ducha i z treści. I mamy szczery zamiar dochować. Bezsprzecznie — dzięki tej naszej postawie Niemcy w r. 1938 wiele osiągnęły. To chyba dla nikogo nie podlega żadnej wątpliwości, tak samo jak i to, że i nam ten stosunek też wyszedł do pewnego punktu na dobre.

Ale przyszedł rok 1939, a z nim szereg faktów, które musiały nie tylko pobudzić naszą czujność i wywołać cały szereg zarządzeń zabezpieczających, ale wnieść również i sporo rozczarowań. Nastąpiły przesunięcia terytorialne w naszym sąsiedztwie, które — jeśli nas nawet bezpośrednio nie dotyczyły, t. j. nie naruszały naszych granic — to jednak nie mogły być uznane przez nas za zgodne z duchem umowy naszej z r. 1934. Bo z ducha tej umowy wynikało zrzeczenie się przez nową Rzeszę poweimarską zakusów, zmierzających do inkorporacji w Trzecią Rzeszę żywiołów niegermańskich wyrzeczenie się bismarkowskich i wilhelmowskich koncepcji imperialistycznych. A właśnie przesunięcia terytorialne w r. 1939 świadczyły o nawrocie do tych koncepcji...

A już zupełnie jako sprzeczne z duchem naszej umowy sprzed pięciu laty musieliśmy uznać sama nawet chęć wszczęcia jakichś rozmów na takie np. tematy, jak przeinaczenie ustroju Gdańska w sposób nam nieodpowiadający, czy jakieś inowacje na terenie Pomorza!

Tym bardziej takie „rozmowy“ stały się niemożliwe, że przecież w polskiej opinii publicznej szereg faktów konkretnych z marca b. r. — „protektorat“ czeskomorawski, „opieka“ nad Słowacją, wypadki w „Memellandzie“ — mocno zachwiały zaufaniem czy też Trzecia Rzesza nadal stoi na stanowisku, jakie zajęła w r. 1934 i czy też w Niemczech nie ulotnił się ten duch, jaki przenikał ówczesne porozumienie...

To też jest rzeczą niewątpliwa, że w polskiej opinii publicznej wejście obecnie na drogę choćby najbardziej „niewinnych rozmów“ wywołałoby tak silny oddźwięk, że uniemożliwiłby z pewnością rozmówcom z naszej strony powiedzenie czegokolwiek innego, niż to co raz na zawsze zapowiedział już Marszałek Śmigły-Rydz

W polskiej opinii publicznej nie ma zaprawdę poważniejszego prądu, któryby zmierzał do unicestwienia dobrych stosunków sąsiedzkich z kimkolwiek, a więc i z Trzecią Rzeszą. Jest natomiast na tle ostatnich wydarzeń na arenie światowej, na tle zmian, dokonanych przez Trzecią Rzeszę, w mapie Europy, zmian, obejmujących wiele terenów, sąsiadujących z Polską, powszechny prąd przenikający całe społeczeństwo, a co do czego Niemcy mogły się już nadto dobrze przekonać w minionych tygodniach...

O czym się mówi:

„Danziger Vorposten“ podaje z oburzeniem o stanowisku, zajętym przez dziennik paryski „Matin“, przy czym tak powtarza za pismem francuskim:

DLA POLSKI NIE MA ŻADNEJ KWESTII GDAŃSKIEJ, A JEDYNIE DROGO OKUPIONA POLSKA ZIEMIA, KTÓREJ BRONIĆ BĘDZIE DO OSTATKA. W TEJ SPRAWIE MIĘDZY FRANCJĄ I POLSKA ISTNIEJE CAŁKOWITA ZGODNOŚĆ POGLĄDÓW. PODOBNIE JAK NIE MA DLA FRANCJI ŻADNEJ KWESTII TUNISU, TAK I DLA POLSKI NIE MA ZAGADNIENIA GDAŃSKIEGO.

„VORPOSTEN“ DODAJE UWAGĘ, ŻE WIE TERAZ AUTENTYCZNIE OD „MATIN'A“, ŻE GDAŃSK JEST RDZENNIE POLSKI.

*

Gdy w czasie niedawnej swej wizyty w Polsce, przywódca kombatantów niemieckich ks. Sachsen Coburg-Gotha oprowadzany był po Wawelu, wśród różnych trofeów, zdobytych przez wojska polskie m. in. pod Wiedniem, gość nasz zauważył dziwnie znajomy sztandar. „A cóż robi tu — zauważył książę — sztandar mej Turyngii?“

Jeden z oprowadzających gościa niemieckiego Polaków odpowiedział spokojnie: „Nie, to nie spod Wiednia zdobycz, lecz daleko wcześniejsza, bo pod... Grunwaldem“.

Historia jest nauczycielką życia.

*

Ten uczony, o którym piszemy za agencją KAP, upadł napewno na głowę.

Na łamach miesięcznika „Der Hammer“ ukazał się artykuł prof. dr. Bettweilera, w którym ów „uczeniec“ z całą powagą dowodzi, że pierwsza zbrodnia przeciwko czystości rasy miała miejsce, gdy Żyd Adam uwiódł aryjkę Ewę.

„I ta zbrodnia właśnie, kończy swe wywody prof. Bettweiler — spowodowała wygnanie z raju.“

Jak to się stać mogło — warto zapytać — gdy aryjka Ewa przecież powstała z żebra „Żyda“ Adama.

Widocznie praojciec Adam miał rozmaity garnitur żeber.

*

Prasa donosi, że Albańczykom nie zabrakło odwagi w obronie swej wolności, ale zabrakło im kul. Dzielność osobista żołnierza albańskiego nie zawiodła, ale zawiodła organizacja środków nowoczesnej walki.

Półtoratysięczny oddział bronił Durazza przez półtorej godziny, bagnetami próbując odpierać ataki czołgów pod ogniem wielkich dział okrętowych,

Przez okienko gdańskie

Wścibstwo

W ostatnim czasie stała się Polska stałym tematem, jaki w przeważającej mierze zaprzątał uwagę niemieckiej prasy w Gdańsku, przy czym byliśmy przedmiotem „troskliwości", zasługującej całkowicie na inną, trafniejszą nazwę: *wścibstwa*. Jednak jeszcze dalej posunęła się „Danziger Wirtschafts zeitung" organ gdańskiej Izby Przemysłowo Handlowej.

Różne pogłoski są charakterystycznym objawem życia gdańskiego. Wiemy o tym dobrze, jak i o tym, że pogłoski te oplatają się dziwnie dokoła pewnych terminów, zapowiadanych przecież nie przez Polaków. Dzisiaj nikt się tym nie przejmuje, co trafnie stwierdza „Danziger Wirtschaftszeitung" pisząc, że Gdańszczanie nie dają już posłuchu obiegającym wersjom. Jest znamienne, że „D. Wztg." spieszy z wyjaśnieniem, iż pogłoski nawet w tonie wojennym rozpowszechniane są z... Polski.

Mamy dużo wyrozumienia dla takich żartów, zwłaszcza, gdy wiadomo, że podyktowane są koniecznością jednak nie możemy mieć żadnego pobłażania dla mieszania się do spraw i przywłaszczania sobie praw, które są nienaruszalną, obcą własnością. A właśnie „D. Wztg." przemawia w imieniu kupiectwa... polskiego na Pomorzu gdy pouczająco pisze, że: „kupiectwo pomorskie nie ma nic wspólnego z szowinistycznymi żywiołami w korytarzu! i z troską myśli o kosztach, jakie wynikają z koncentracji wojsk i godzą znów bezpodstawnie w każdego obywatela polskiego".

Trzeba stwierdzić, że gdański organ gospodarczy chyba tylko prawem kaduka przemawia w imieniu kupiectwa pomorskiego, które silnie, zwarcie i w pogotowiu stojąc za armią polską nie poskąpiło i nie poskąpi jej nigdy swego mienia, ani ofiary życia i krwi.

Niech nieproszeni i niepożądani „opiekuni" zaglądną do własnych kieszeni i serc oraz własnymi zajmą się troskami, bo od naszych to wara!

Niech również uprzytomnią sobie sprzeczności, w jakie wpadają, gdy biadoląc nad rzekomymi ostat. trudnościami zbytu wyrobów gdańskich w Polsce piszą równocześnie o — „krępujących jeszcze Gdańsk łańcuchach które Fuehrer rozbije w decydującej chwili". Czyżby bowiem „łańcuchem" tym miał być związek gospodarczy, współpraca polsko-gdańska? bo jakież to inne „łańcuchy" mogły być w Wolnym Mieście, którego swobody kształtowania stosunków wewnętrznych Polska nigdy nie zakłócała.

Więcej więc dbałości o własne interesy, konsekwencji, a przede wszystkim nie zaglądania tam, *gdzie, nie proszą...*

Tak rozpoczynające się przysłowie ma jeszcze swe zakończenie, dostatecznie znane i wypróbowane. *As.*

W 2692 rocznicę istnienia Rzymu

W dniu 21 bm. stolica Imperium włoskiego przeżywała 2692 rocznicę swego istnienia. Chłopcy, zrzeszeni w faszystowskiej Ballili, uczcili ten dzień defiladą przed Mussolinim

Prasa grecka z uznaniem dla polityki min. Becka

ATENY. Prasa grecka coraz więcej uwagi poświęca Polsce i w licznych artykułach pełnych gorącej sympatii, podkreśla polityczne znaczenie Polski jako najpoważniejszego czynnika pokoju w Środkowej Europie, jak również znakomitą organizację i siłę polskiej armii.

Dziennik „Elevtheron Wima" w numerze wczorajszym, umieścił pod tytułem „Polska piąta potęga militarna świata" artykuł Bernarda Newmana, zaś dziennik „Atinaika Nea" w artykule zatytułowanym „Działalność ministra Becka" podkreśla wielką umiejętność i zręczność z jaką płk. Beck prowadzi przewidującą i dalekowzroczną linię polskiej polityki zagranicznej.

Gość francuski min. Monzie wyjechał z Warszawy

WARSZAWA. Wczoraj o godz. 13,20 wyjechał z Warszawy do Paryża francuski minister robót publicznych de Monzie.

Na dworcu głównym żegnali gościa francuskiego p. Minister Komunikacji Ulrych, Ambasador Francji Noel i inni.

Podatek „od siedzenia" w lokalach będzie utrzymany

Centrala Chrześcijańskich Zrzeszeń Przemysłu Restauracyjno - Gospodniego złożyła niedawno w Ministerstwie opieki Społecznej memoriał w sprawie zniesienia t. zw. podatku „od siedzenia" w lokalach (50 gr po północy), projektując wzamian za to obciążenie opłatą na Fundusz Pracy piwa, sprzedawanego w piwiarniach na miejscu.

Na memoriał powyższy Ministerstwo Opieki Społecznej odpowiedziało odmownie, motywując swoje stanowisko tym, że piwo jest już obarczone opłatą na rzecz Funduszu Pracy, a podwójne opodatkowanie piwa nie byłoby gospodarczo usprawiedliwione.

W obliczu niebezpieczeństwa nastaje zgoda między Chorwatami a Serbami

BIAŁOGRÓD. W tutejszych kołach politycznych oczekują zawarcia porozumienia pomiędzy rządem Białogrodzkim a opozycją Chorwacką, w związku z czym wchodzi w grę możliwość utworzenia gabinetu koalicyjnego.

Następstwem osiągniętego porozumienia będzie prawdopodobnie nadanie szerokiej autonomii administracyjnej, przewidzianej w głównych zarysach w konstytucji z 31 maja, lecz dotąd w praktyce nie stosowanej.

Minister jugosłowiański na audiencji u Hitlera

BERLIN. Kanclerz Hitler przyjął wczoraj bawiącego w Berlinie jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Markowicza w obecności ministra spraw zagranicznych von Ribbentroppa oraz posła jugosłowiańskiego dr Andrycza.

W południe przyjmowany był gość jugosłowiański śniadaniem przez ministra spraw zagranicznych Rzeszy.

Dania powołuje rocznik rezerwistów

KOPENHAGA. Duński minister spraw zagranicznych Munch przyjął dziś przedstawicieli prasy, którym oświadczył, że wobec obecnej sytuacji europejskiej rząd duński uważał za wskazane powołać jeden rocznik rezerwistów i pewne kategorie specjalistów.

(Dokończenie ze str. 3).

rozumu i serca, wiernie spełnimy. **Zdumiewające zjednoczenie, do jakiego doszedł naród niemiecki w ciężkich swych chwilach,** może być dla nas przykładem.

Nie waham się ponownie przypomnieć, że chodzi nam o podchwycenie całej rozpiętości narodu w mocnej konstrukcji organizacyjnej. Mamy przyczynę ubolewać nad tym, że przynależność partyjna przejawiać się mogła dotychczas wyraźniej niż przynależność do narodu. Dlatego wyrzekliśmy się stronnictw i zwołujemy naród do jednego szyku. W jednolitym tym szyku chcemy, przezwyciężając bratnio wszystkie różnice, dojść do utrzymania swego narodu. **Jeśli obecnie spełnimy to zadanie, przyszłość przyzna nam w historii honorowe miejsce i nie zaprzeczy nam uznania ze strony naszych potomków".**

Na bieżni, boisku i ringu

Bieg na przełaj rybaków kaszubskich

Pierwszy narodowy bieg naprzełaj w Jastarni rozegrany zostanie 30 bm. wśród rybaków kaszubskich.

O spływ kajakowy na rzece Raduni

Dla usprawnienia spływu na malowniczej rzece Raduni w „Szwajcarii Kaszubskiej", podjęte zostały przez polską YMCA w Gdyni prace około usunięcia z koryta rzeki różnych przeszkód naturalnych.

Na jeziorze Ostrzyckim rozpoczęta zostanie wkrótce, rozbudowa przystani kajakowej, która będzie główną bazą dla kajaków, biorących udział w spływach rzekami „Szwajcarii Kaszubskiej".

Syrena wyjeżdża na mecz bokserski do Gdyni

Pięściarze stołecznej Syreny wyjeżdżają na dzień 3 maja do Gdyni, gdzie rozegrają mecz towarzyski z tamtejszą Flotą. Drużyna warszawska wystąpi w tym spotkaniu w składzie: Baśkiewicz, Sobkowiak, Teddy, Kozłowski, Kolczyński, Doroba II, Włostowski, Szumski. Kierownikiem drużyny będzie p. Łałkedrey.

Reprezentacja bokserska Europy wyjechała do U. S. A.

W środę, 26 bm. odpłynęły z portu Southampton do Ameryki drużyna reprezentacyjna Europy, celem rozegrania meczu bokserskiego z reprezentacją Ameryki w Chicago.

Jak wiadomo, w zespole Europy zabrakło bokserów polskich, niemieckich i angielskich, którym nie zezwolono na wyjazd. Ostatecznie skład Europy odpłynął w następującym zestawieniu: musza — O. Lehtinen (Finl.) i Nardecchia (Włochy); kogucia — Sergo (Włochy); piórkowa — Dowdall (Irlandia); półśrednia — Erik Agren (Szwecja); średnia — Raadik (Estonia); półciężka — Musina (Włochy); ciężka — Lazzari (Włochy).

Drużyna wyjeżdża więc z dwoma zawodnikami wagi muszej, a bez zawodnika wagi lekkiej, gdyż Peire (Włochy) miał trudności z otrzymaniem zwolnienia Dodać należy, że Erik Agren wyjeżdża do Ameryki wbrew zakazowi wydanemu przez kierownictwo drużyny. Erik Agren ma w Ameryce brata, który jest pięściarzem zawodowcem.

Reprezentacja Zagłębia pokonała reprezentację Polski „B"

W Będzinie wobec 2000 widzów rozegrany został w ub. środę mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Polski „B" a reprezentacją Zagłębia Dąbrowskiego. Niespodziewane zwycięstwo odniosło Zagłębie w stosunku 4:3 (1:2).

Początkowo obydwie drużyny grają dość chaotycznie, nieco więcej gry ma Zagłębie, ale nie umie swej przewagi wyzyskać cyfrowo. W 20-tej minucie Artur z odległości 20 m. zdobywa prowadzenie dla reprezentacji. Zagłębie ma wiele okazji do wyrównania, ale atak nie umie sobie poradzić pod bramką przeciwnika. W pewnym momencie Koralewski dostaje się pod bramkę reprezentacji polskiej, ale nie trafia do pustej bramki. Dopiero w 30-tej minucie Zagłębie przez Ciszewskiego wyrównuje z rzutu karnego. W pięć minut później Artur strzela drugą bramkę dla reprezentacji, ustalając wynik do przerwy.

Po zmianie pól przewagę ma reprezentacja Polski, która w 18-tej minucie zdobywa nawet 3-cią bramkę i prowadzi 3:1, ale miejscowi piłkarze nie peszą się i z wypadów uzyskują kolejno trzy bramki, przesądzając zwycięstwo na swoją korzyść. Strzelcami byli kolejno: Dyrda w 19-tej minucie, Dudek w 38-ej i znowu Dyrda w 40-tej minucie. Wynik ten nie uległ już zmianie.

Reprezentacja Polski mimo porażki grała niewątpliwie lepiej od Zagłębia, ale gra jej nie była skuteczna. Poza tym piłkarze reprezentacyjni wyraźnie lekceważyli przeciwnika, co się też odbiło ujemnie na poziomie gry. W przeciwieństwie do reprezentacji Zagłębie grało bardzo ambitnie i ofiarnie, chociaż ustępowali technicznie przeciwnikom.

Reprezentacja Polski wystąpiła w następującym składzie: Mrugała, Piątek, Bryła, Jabłoński, Danielak, Sumara, Piec I, Klimza, Artur Kula i Kulawik. Zadowolili Sumara oraz Artur do przerwy, reszta grała raczej słabo.

P. Z. L. A. anulował naganę Kusocińskiemu

Na ostatnim posiedzeniu zarząd P. Z. L. A. postanowił znieść naganę, jaką ukarany został Kusociński za niestartowanie w biegu Skry w r. 1938. W świetle dowodów przedstawionych przez Kusocińskiego wyszło na jaw, że zawodnik ten miał prawo nie brać udziału w biegu, gdyż nie był do niego zgłoszony.

Polonia karwińska zamiast Wisły we Lwowie

Niedzielny mecz o mistrzostwo ligi w Krakowie Wisła—Pogoń, został na skutek prośby Wisły odłożony i rozegrany zostanie w dn. 3 maja w Krakowie.

W tym samym dniu gościć będzie we Lwowie drużyna piłkarska Polonii (Karwina), która rozegra mecz z reprezentacją Lwowa.

Zmiany w kadrach olimpijskich

Polski Komitet Olimpijski przeprowadził szereg zmian w kadrach olimpijskich.

Z kadry kolarskiej skreślono braci Kapiaków i Wasilewskiego wobec wstąpienia ich do grupy t. zw. „niezależnych".

Z kadry olimpijskiej piłkarzy skreślono Bukowskiego (Wilno) a na jego miejsce wstawiono bramkarza Krzyka z Częstochowy. Ponadto w skład kadry zaliczono Jeżewskiego ze Lwowa.

Skład kadry łyżwiarskiej ustalono następująco: inż. Garbarczyk, Stefania Kalusówna i Erwin Kalus.

Kadry hokejowa i szybownicza ustalone będą później.

Polacy na międzynarodowych konkursach hippicznych w Rzymie

W dn. 30 bm. rozpoczynają się w Rzymie międzynarodowe zawody hippiczne, które trwać będą do 7 maja. W zawodach tych udział wezmą jeźdźcy polscy, ci sami, którzy przed paroma dniami startowali w Nicei.

Program zawodów rzymskich przedstawia się jak następuje:

30 kwietnia — nagroda Esquiline.

1 maja — nagroda Diany i nagroda Impero.

2 maja — nagroda Littorio i nagroda Pincio, ta ostatnia ofiarowana przez księcia Piemontu.

3 maja — wielka nagroda m. Rzymu.

5 maja — złoty puchar Mussoliniego.

6 maja — nagroda Campidoglio oraz wielka nagroda Amazonek.

7 maja — nagroda Lido i wielka nagroda królewska.

Policja prowadzi skuteczną akcję zwalczania pożarów na Pomorzu

Walka z pożarami, jaką z inicjatywy Urzędu Śledczego prowadzi policja na terenie Pomorza od szeregu już lat, wymaga w dalszym ciągu systematycznej i sprężystej akcji, zwłaszcza na terenach powiatów nowoprzydzielonych do województwa pomorskiego. W powiatach tych bowiem zanotowano tak wielką ilość pożarów, jakiej nie notowano dotąd w żadnym z powiatów dawniejszego województwa pomorskiego.

Ilustruje to najlepiej poniższe zestawienie porównawcze w poszczególnych powiatach za lata 1937-38.

Wypadków pożarów było w roku:

w powiecie:	1937	1938
brodnickim	83	78
chełmińskim	43	49
bydgoskim	99	64
chojnickim	57	60
działdowskim	80	15
(od 1. 1. — 31. 3. 1938 r.)		
grudziądzkim	31	29
inowrocławskim	141	103
kartuskim	49	38
kościerskim	51	59
lipnowskim	198	196
lubawskim	48	74
nieszawskim	274	195
rypińskim	90	83
sępoleńskim	22	25
starogardzkim	60	70
świeckim	68	59
szubińskim	80	59
toruńskim	39	35
tucholskim	21	27
tczewskim	38	45
wąbrzeskim	53	56
morskim	45	36
włocławskim	176	151
wyrzyskim	60	41
Grudziądzu	9	13
Toruniu	22	19
Gdyni	32	39
	1.968	1.718

Ponieważ, jak z powyższego zestawienia wynika, największa plaga pożarów była w roku 1937 w powiatach nieszawskim, lipnowskim, włocławskim, inowrocławskim, bydgoskim i rypińskim, Urząd Śledczy celem zahamowania tej plagi, skoncentrował cały wysiłek na teren właśnie tych powiatów i oczywiście — jak ilustruje to zestawienie — osiągnął zamierzony cel. W powiatach bowiem nowoprzydzielonych do Pomorza pożary w roku 1938 zmniejszyły się wydatnie, bo aż o 226 wypadków pożarów, czyli o 20 proc. w stosunku do ogólnej liczby pożarów w tychże powiatach.

W walce z pożarami na Pomorzu Urząd Śledczy osiągnął w roku 1938 dalsze sukcesy szczególnie w zwalczaniu zbrodniczych podpaleń. W okresie tym bowiem w związku z zaistniałymi 123 wypadkami zbrodniczych podpaleń przytrzymano w podejrzeniu o podpalenie 90 osób, z czego osadzonych zostało w areszcie śledczym 55 osób. Ponadto uzyskano 42 skazujące wyroki sądowe za podpalenie i oszustwa asekuracyjne, oraz 355 orzeczeń karnych władz administracyjnych za spowodowanie pożarów z niedbalstwa, nieostrożności, względnie za przekroczenie przepisów policyjno-ogniowych i budowlanych, czyli ogółem uzyskano 397 wyroków skazujących. Są to oczywiście dodatnie sukcesy, które przyczynią się niewątpliwie do zmniejszenia się pożarów w ogóle.

Statystyka za rok 1938 wykazała, że najwięcej pożarów powstało wskutek niedbalstwa samych pogorzelców, mianowicie:

480 wypadków wskutek nieostrożności;
343 wypadków wskutek iskry z kominów
234 wypadków wskutek wadliwości kominów;
81 wypadków wskutek wadliwości pieców;
49 wypadków wskutek rażącego niedbalstwa, czyli ogółem 1.187 pożarów.

Jest to cyfra wiele mówiąca i najdobitniej wskazuje nie tylko na brak poczucia obywatelskiego samych pogorzelców w trosce o dobro narodowe, lecz również na brak zrozumienia dla zabezpieczenia swego własnego mienia i niejednokrotnie życia. Jakkolwiek istnieją przepisy prawne, które biorą z urzędu w ochronę mienie obywateli, to ci właściwie przez zlekceważenie i przekroczenie tych przepisów narażają na utratę swoje mienie, a samych siebie nieraz na dotkliwe kary.

Ponieważ z wyżej wymienionych przyczyn powstało najwięcej pożarów, kompetentne władze w akcji zwalczania ich, dążyć będą przede wszystkim do pociągania do odpowiedzialności karnej wszystkich opieszałych właścicieli domów i zagród niestosujących się do obowiązujących przepisów policyjno-ogniowych i budowlanych, jak również pociągać będą do odpowiedzialności opieszałych kominiarzy, których obowiązkiem jest dopilnowanie usunięcia niedomagań pod względem bezpieczeństwa pożarowego.

Pan Wojewoda Pomorski w trosce o dobro ogółu wyda w najbliższym czasie na podstawie ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami, zaostrzone pod względem bezpieczeństwa pożarowego zarządzenia.

Zatem właściciele domów, mieszkań i zagród we własnym zrozumiałym interesie dbajcie o całość swego mienia i nie narażajcie się nie przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawnych na kary, które mogą być dla was bardzo dotkliwe.

Dbając należycie o stan bezpieczeństwa pożarowego we własnej zagrodzie przyczynicie się do zmniejszenia się pożarów i niszczenia majątków własnych oraz sąsiadów.

Wzruszające dowody ofiarności na FON. nie ustają

P. Jusewiczowa Czesława, wdowa w Toruniu złożyła w biurze Komisarza Wojewódzkiego P. O. P. w Toruniu posiadane srebro i złoto wraz z listem, w którym pisze:

„Na dozbrojenie naszej Polskiej Armii, składam moje ostatnie 50 marek w srebrze oraz inne srebro w postaci bransoletki grubej na 1 cm plecionej, bransoletki do zegarka na rękę, dwóch par kolczyków oraz pierścionek złoty bez oczka i dwa złote zęby.

Zaś na pierwszy apel Wodza Naszego, na Ołtarzu Naszej Ojczyzny złożę ofiarę matki-patriotki, ofiarę krwi i życia mych 5 dzieci.

Wzywam wszystkie matki-patriotki o gremialne naśladowanie mnie w tej obowiązkowej wzniosłej misji. W końcu ośmielam się wznieść toast: Nasz Kochany Wódz, Marszałek Śmigły Rydz i Nasza Polska Dzielna Armia, niech żyją!"

P. Janina Łuszniczkowa — Toruń złożyła: 1 torebkę sr. damską, próba 84, 1 rączkę sr. do laski, 1 monetę srebrną 50 kop., 1 monetę sh. 10 kop., 1 łańcuszek sr., 1 łańcuszek złoty.

P. Janina Szymorowska — Toruń: 6 łyżeczek srebr., 1 czerpak sr.

N. N. 13 monet srebr., 1 medal, 1 bransoletka i 8 monet rosyjskich.

Gmina Rogóźno, pow. grudziądzkiego: zł. 531,46.

Na P. O. P.

Pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych — Poznań: zł 41.880.

Plantatorzy buraka cukrowego subskrybują P. O. P.
Powiat toruński chlubnie wywiązuje się z obywatelskiego obowiązku.

W Chełmży odbyło się zebranie plantatorów buraka cukrowego, poświęcone sprawom subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

W zebraniu wzięli również udział Komisarz Wojewódzki P. O. P. p. gen. Bołtuć oraz p. starosta Bruniewski. Do licznie zebranych plantatorów przemówił p. gen. Bołtuć a następnie p. starosta Bruniewski, po czym zebrani uchwalili jednomyślnie subskrybować solidarnie P. O. P., ustalając przy tym następujące normy subskrypcyjne:

do 1000 kwintali po 4 gr. od kwintala, od 1000 do 5000 kwintali po 6 gr. od kwintala; od 5000 do 10.000 kwintali po 7 gr. od kwint.; powyżej 10000 kwint. po 8 gr. od kw.

Nadto zebrani uchwalili przystąpić gremialnie do miejscowego obwodu L. O. P. P. w charakterze członków, przy czym właściciele gospodarstw do 50 ha opłacać będą składki jako członkowie rzeczywiści, a ponad 50 ha — jako członkowie wspierający. Obwód L. O. P. P. zyskuje w ten sposób 2352 członków.

Spontanicznymi okrzykami na cześć Armii i gen. Bołtucia zakończono zebranie, które cechował podniosły nastrój. Dotychczas mieszkańcy powiatu toruńskiego zadeklarowali na P.O.P. przeszło 502.000 zł, z czego 280.000 zł już wpłacono.

Również Wydział Powiatowy w Toruniu zadeklarował ze swych funduszów imponującą kwotę zł 75.000

Z Kujaw Zachodnich

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ" w Inowrocławiu** mieści się przy ul. Prezydenta Narutowicza 62, I ptr., tel. 198. Godziny urzędowania od 10—14 i 16—19.

— **Nocny dyżur apteczny pełni w bieżącym tygodniu** apteka „pod Krzyżem", ul. Paderewskiego.

— **Nocny dyżur lekarski** pełni z piątku na sobotę dr. Sikorski, ul. Solankowa; z soboty na niedzielię dr. Woyciechowski, ulica Solankowa; z niedzieli na poniedziałek dr. Kubiak, ul. Król. Jadwigi.

— **Karetka Pogotowia PCK.** — tel. 276.

— **Telefon postoju autodorożek nr. 501.**

— **Telefon Straży Pożarnej nr. 618.**

— **Komisariat PP.** — ul. Gen. Pierackiego 6., tel. 534.

— **Publiczna Biblioteka m. Inowrocławia** czynna codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 17—19.

— **Biblioteka Ogniska KPW,** ul. Magazynowa czynna w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17—19.

REPERTUAR KIN

AS: „Student z Oxfordu".
SŁOŃCE: „O czym się nie mówi".
STYLOWY: „Płomienne serca".
ŚWIT: „Skrzydła nad Honolulu".

— **Wielkie zebranie manifestacyjne** na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej odbędzie się w Inowrocławiu-**Rąbinie** w niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 16 w sali Domu Katolickiego.

— **Zarząd Miejski w Inowrocławiu** podaje do wiadomości, iż ubiegający się o zezwolenie na przywłaszczenie nieruchomości w myśl rozporządzenia ministra b. dzielnicy pruskiej z czerwca 1927 r. nie potrzebują do swych podań dołączyć formalnych aktów przeniesienia własności sporządzanych u notariuszów. Do wniosku o udzielenie zezwolenia na przywłaszczenie wystarczy podać ścisłe dane dotyczące osób nabywcy i zbywającego, przedmiotu i ceny.

— **Roztrzaskana latarnia.** Na zamkniętym przejeździe ulicy Marszałka Piłsudskiego, gdzie obecnie prowadzone są prace przy kładzeniu nowej kostki, najechał w godzinach wieczornych samochód ciężarowy na latarnię uliczną, wywracając ją i niszcząc klosze. Winę ponosi prawdopodobnie kierowca samochodu.

— **Zapiski policyjne.** Za bijatykę i pokaleczenie przeciwnika nożem ujęto i osadzono w areszcie policyjnym Jana Jaworskiego z Inowrocławia (ul. M. Piłsudskiego nr. 2). Celem ustalenia tożsamości ujęto i doprowadzono do Komisariatu P. P. wałęsającą się po ulicach miasta podejrzaną kobietę, która podaje się za Jadwigę Witkowską z Golubia. Za opilstwo i awanturowanie się na ulicach miasta doprowadzono do Komisariatu i osadzono w areszcie dwie osoby.

KALENDARZ ZEBRAŃ

— **T. G. „Sokół"** w Inowrocławiu. Zebranie zarządu odbędzie się w piątek o godz. 20 u prezesa przy ul. Król. Jadwigi nr. 10.

— **Zarząd Związku Oficerów Rezerwy Koło Inowrocław** zawiadamia członków, że w niedzielę, dnia 30 bm. od godz. 13 rozpoczną się strzelania konkursowe na Strzelnicy Bractwa Kurkowego.

— **Awantura na postoju autodorożek.** Łącznie z zapiskami policyjnymi z dnia wczorajszego o aresztowaniu za bójkę i awantury Stanisława Bieńkowskiego, dowiadujemy się, że Bienkowski uplanował z góry napad jako akt zemsty na kolegę Bolesława Malickiego. W godzinach rannych napadnięty został Malicki na postoju autodorożek i dotkliwie pobity. W tej sprawie śledztwo prowadzone jest przez władze policyjne.

Odezwa do Obywatelstwa m. Inowrocławia

RODACY!

Zbliża się święto narodowe i państwowe, dzień 3 Maja, rocznica wiekopomnej Konstytucji.

Miejski Komitet Obywatelski Obchodu Konstytucji Trzeciego Maja wzywa wszystkich mieszkańców miasta Inowrocławia o udekorowanie budynków flagami narodowymi, do gremialnego udziału w nabożeństwie, w defiladziei akademii nie szczędząc grosza na Dar Narodowy w czasie zbiórki publicznej w dniu 3 i 7 maja.

Wzywa również obywatelstwo o udekorowanie okień nalepkami TCL, które nabyć można w Bibliotece w gmachu hotelu Bast i u upoważnionych roznosicieli nalepek po domach.

Inowrocław, dnia 25 kwietnia 1939 r.

Prezydium Miejskiego Komitetu Obchodu Konstytucji Trzeciego Maja na miasto Inowrocław:

Starosta Powiatowy i Grodzki Romuald Wilczek, pułkownik B. Mirgałowski, Prezydent miasta A. Jankowski, ks. kanonik Stanisław Kubski, dziekan, naczelnik Sądu Grodzkiego Feliks Walerych.

Proszek od BÓLU GŁOWY
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE i KATARZE

Brodnica

— **Kino Reform:** „Kłamstwo Krystyny".

— **Małe siedliska — duży patriotyzm.** Jak już donosiliśmy, młodzież szkolna urządziła przed kilku miesiącami samorzutnie zbiórkę, na zakup ciężkiego karabinu maszynowego, dla miejscowego pułku. Karabin ten ma być darem na uczczenie 20-lecia istnienia pułku. Ostatnio wręczono miejscowemu dowódcy pułku 5.000 zł, przeznaczonych na ten cel. Wręczenie karabinu maszynowego nastąpić ma w dniu jubileuszu pułkowego.

— **Podoficerowie rezerwy — armii czynnej.** Na ostatnim walnym zebraniu uchwalono przekazać na FON cztery bony pożyczki przeciwlotniczej, które postanowiono zakupić z dobrowolnych składek. Nowy zarząd wybrano w składzie pp.: Grzywacz Leon — prezes, Wojciechowski Leonard — wiceprezes, Mechlin Edward — sekretarz, Olszewski — zast., Wiśniewski — skarbnik.

— **Echa zabójstwa w Karbowie.** Prokurator S. O. w Brodnicy, wniósł apelację od wyroku Sądu Okręgowego, który zasądził Wronkowskiego Z. na 6 lat więzienia, za zabójstwo swego zięcia Kazimierza Dembińskiego, zaś Wronkowskiego Jana na 6 miesiecy z zawieszeniem za pogróżki.

— **Pożar.** W zagrodzie rolnika Bronisława Pawłowskiego, zam. w Tylicach pow. brodnicki wybuch pożar, który strawił dom mieszkalny i oborę. Strata ogólna sięga 10 tys. złotych. Przyczyny pożaru nie ustalono.

— **Za krzywoprzystęstwo.** Na ławie oskarżonych zasiadła niej. Jadwiga Burczyńska z Pląchot, która składając zeznania w charakterze świadka, mówiła nieprawadę. Sąd Okręgowy skazał ją na 6 mies. więzienia.

Szkolna Kasa Oszczedności przy publicznej szkole powszechnej nr. 4 im. św. Wojciecha w Inowrocławiu

Szkolna Kasa Oszczędności przy publicznej szkole powszechnej nr 4 im. św. Wojciecha w Inowrocławiu podaje do wiadomości rodzicom uczniów i uczennic tut. szkoły z lat ubiegłych, że składki pieniężne oszczędnościowe złożone do tut. S. K. O. w roku 1933, roku 1934 i 1935 — można odebrać po przedłożeniu dowodu wpłaty Opiece S. K. O. w szkole od godz. 8—12 codziennie do dnia 1 maja br. Po tym terminie pozostała kwota pieniężna, której nie podejmą osoby zainteresowane — zostanie oddana do dyspozycji Rady Pedagogicznej w celu przeznaczenia takowej na rzecz użyteczności społecznej

Kierownictwo szkoły.

Właściciele nieruchomości na F. O. N.

Na ostatnim zebraniu plenarnym członkowie Stow. Właścicieli Nieruchomości w Inowrocławiu powzięli jednogłośną uchwałę mocą której przyrzekają popierać jak najusilniej subskrypcję Pożyczki Obr. Przeciwlotniczej , oraz dołożą wszelkich starań i zabiegów, by pożyczka subskrybowana była przez wszystkich właścicieli nieruchomości.

Po uchwaleniu rezolucji zebrano samorzutnie wśród obecnych członków około 400 złotych na FON.

Dodatkowo uchwalono, aby Zarząd Stowarzyszenia wyasygnował z kasy Stowarzyszenia 100 zł na FON, a za resztę zaś wartości gotówki kasy Stowarzyszenia zakupił Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej — w całości.

Wzmocnijmy tempo wyszkolenia lotniczego

Kurs szybowcowy w Fordonie

W dobie zwiększenia sił lotniczych musimy podnieść również ilość wyszkolonych pilotów.

Szybownictwo jest to A B C lotnicze dla młodzieży i starszych. Bydgoski Obwód Miejski LOPP przypomina wszystkim zainteresowanym, że w dniu 3 maja br. rozpoczyna się pierwszy kurs w Bydgoskiej Szkole Szybowcowej LOPP w Fordonie.

Warunkiem przyjęcia do Bydgoskiej Szkoły Szybowcowej LOPP jest ukończony 16 rok życia obywatelstwo polskie, świadectwo zdrowia, pisemne zezwolenie ojca (matki lub prawnego opiekuna), zaświadczenia Koła LOPP lub organizacji sportowo-lotniczych o przynależności do LOPP w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Wszelkich informacyj udziela oraz zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Bydgoskiego Obwodu Miejskiego LOPP w Bydgoszczy, ul. Długa 52 (tel. 36-70).

Żądajcie prospektów!

Apel Senatu gdańskiego przed mową Hitlera

W związku z piątkową mową Hitlera senat gdański zwrócił się do Niemców gdańskich, by umożliwili wszystkim Niemcom wysłuchanie tego przemówienia. Senat zaapelował do wszystkich pracodawców niemieckich, aby zwolnili swych pracowników z zajęć w piątek 28 bm. od godz. 12-ej do 13.30.

Podobny apel skierowała gdańska Izba Przemysłowo-Handlowa do kół gospodarczych, zaznaczając, że należy zamknąć sklepy od godz. 11,45 aż do ukończenia przemówienia kanclerza Rzeszy niemieckiej.

Również w szkołach z niemieckim językiem wykładowym, młodzież średnich i wyższych klas oraz grono nauczycielskie wysłuchać mają wspólnie przemówienia Adolfa Hitlera.

Nie zapominajmy nigdy o morzu!

Jeden z oficerów Korpusu Audytorów (Sędziów) pisze nam: Nie zapominajmy nigdy o morzu! Nawet dziś, gdy cały wysiłek społeczny idzie w kierunku zbrojeń powietrznych — nie zaniedbujmy spojrzenia na morze — bo ono jest najżywotniejszym interesem i jedyną drogą odrodzenia gospodarczego Państwa — a za odrodzeniem gospodarczym, pójdzie Jego siła polityczna.

Patrzmy na morze czujnie i zbrojnie!

Jako potwierdzenie swego apelu oficerów wpłacił 10 zł na budowę morskiego ścigacza „O. R. P. Pomorze" na FOM!

Oby szlachetny jego apel i przykład znalazł wielu naśladowców!

Kościerzyna

— Przed wystawą rzemieślniczą w Kościerzynie. W Kościerzynie odbyło się wielkie zebranie informacyjne, które zagaił przewodniczący komitetu wystawy p. Kosznik Franciszek.

Referat propagandowy w sprawie Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej wygłosił p. Rogalla. P. Kosznik poinformował zebranych o wystawie rzemieślniczej, która odbędzie się w dniach od 17-go do 19-go czerwca br. w Kościerzynie. Nad sprawą wystawy otwarto dyskusję, w której zabrali głos pp. Rzeźnikowski, Rogalla, Marchewicz, Czapiewski i Rosinek.

Na F.O.N. złożyli zebrani 30,86 zł.

W dalszym ciągu odbyło się zebranie nadzwyczajne walne Koła.

Wobec rezygnacji dwóch członków zarządu, tj. prezesa i skarbnika, wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: Kosznik Franciszek — prezes, Marchewicz Franciszek — zast. prez., Kopicki Paweł — sekretarz, Słomiński Stefan — zast. sekret., Rzeźnikowski Aleks. — skarbnik, Rosinek Augustyn i Wysocki Leon — ławnicy.

Po wyborze zarządu oddał marszałek p. Rogalla dalsze urzędowanie w ręce nowo wybranego prezesa p. Franciszka Kosznika. Prezes podał do wiadomości okólniki Izby Rezmieślniczej oraz Związku, po czym przyjął do Koła nowych członków w liczbie 27, którzy zgłosili się dzięki referatowi organizacyjnemu, wygłoszonemu na zebraniu informacyjnym. Przypuszczalnie zgłosiłoby się jeszcze więcej nowych członków, ale przeszkodziła temu zła pogoda, która uniemożliwiła przybycie na zebranie rzemieślnikom z dalszych miejscowości powiatu.

W wolnych głosach zabrał głos p. Marchewicz i stawił wniosek, aby w rocznicę śmierci założyciela nowego Stowarzyszenia ks. dziekana Knasta złożono wieniec na Jego grobie.

Na tym porządek obrad wyczerpano, wobec czego prezes solwował zebranie hasłem „Cześć Rzemiosłu".

Wywóz węgla przez port gdański w czasie od 16 do 22 bm.

W tygodniu sprawozdawczym opuściło port gdański 25 statków z ogólnym ładunkiem 63.765 t. węgla. W wywozie tym na pierwszym miejscu znajdowała się Szwecja, dokąd wywieziono 15.897 t, następnie Francja z 12.943 t, Gibraltar z 10.600 t, Italia z 7.620 t, Egipt z 7.410 t, Holandia z 7.310 t oraz Belgia z 2.085 t. W tym samym czasie wywieziono przez port gdański 3.863 t węgla bunkrowego oraz 640 t koksu do Szwecji.

STAN WODY W WIŚLE

Miejscowo	Woda średnia	Stan wody dnia 21. IV	Stan wody dnia 22. IV.
Kraków	—1.84	—2 83	—2 92
Zawichost	1.47	1.46	1.43
Warszawa	1.62	1.16	1.11
Płock	1.27	1 08	0.99
	Woda średnia	**Stan wody dnia 23. IV.**	**Stan wody dnia 24. IV.**
Toruń	1.37	1.24	1.18
Fordon	1.37	1.30	1.29
Chełmno	1.28	1.12	1.10
Grudziądz	1.44	1.34	1.30
Kurzebrak	1.85	1.48	1.43
Piekło	0.90	0.73	0.69
Tczew	0.82	0.80	0.76
Danziger Haupt	3.60	3.76	3.72
Einlage	2.36	2.48	2.48
Schiewenhorst	2.51	2.68	2.66

Uwaga: Cyfry bez znaku — oznaczają stan wody powyżej zera, ze znakiem — poniżej zera wodowskazu.

1 maja nie będzie świętowany w Gdyni

Żadne obchody, zebrania, pochody i demonstracje nie odbędą się w dniu 1 maja, z powodu zakazu władz administracyjnych. „Międzynarodowe" święto świata pracy, miało co roku wszystkie cechy międzynarodowe, natomiast żadnej cechy polskiej. Dlatego zakaz ten, w obliczu wydarzeń niezmiernej wagi, ma swoją głęboką treść.

Zakaz ten specjalnie przyszedł w porę w Gdyni. Świadectwem tego niech będzie choćby onegdajsza odezwa świata pracy (o zjednoczeniu się i zaprzestaniu sporów) — i apel — chwilowego choćby zwarcia się w jedną gromadę.

Socjaliści i garstka komunistów gdyńskich — zbojkotowali ten apel zgody.

Jest rzeczą tedy nie do pomyślenia, aby ta garstka nadała choćby przez godzinę charakter bolszewicki Gdyni, do której rości sobie słuszne i dumne prawo cała Rzeczpospolita, silna, zwarta i gotowa!

Szofer — mimowolny zabójca gdańskiego robotnika

uwolniony od winy i kary

W dniu 21 października ub. roku jechał szofer Gustaw L. załadowanym węglem samochodem z przyczepką ulicą Dominikswall w Gdańsku. W pobliżu niemieckiego konsulatu generalnego samochód wyminął wracającego z pracy robotnika Siega, jadącego rowerem. Gdy samochód zbliżał się do Siennego Rynku, zwolnił szofer jazdę, a Sieg wjechał między maszynę a krawężnik. Szofer wezwał rowerzystę, aby cofnął się za przyczepkę, na co tenże jednak nie zareagował. Gdy L. wjechał na Sienny Rynek i zboczył na prawo, przyczepka najechała na rowerzystę, który dostał się pod koła i poniósł śmierć na miejscu.

W tych dniach stawał L. przed gdańskim sądem ławniczym, oskarżony o nieumyślne zabójstwo. Odbyta na miejscu nieszczęśliwego wypadku wizja lokalna i przewód sądowy wykazały niewinność oskarżonego, — którego też sąd uwolnił od winy i kary, nakładając koszty postępowania na skarb.

Aresztowanie kasjera kasy stacyjnej w Sopotach

Jak swego czasu donosiliśmy, zginęło z kasy stacyjnej w Sopotach w nocy na 1 bm. 21.000 guld. i 2000 zł. Na skutek doniesienia o włamaniu, policja kryminalna w Sopotach wszczęła dochodzenia. Wykazało się wkrótce, że brak wszelkich podstaw do ścigania rzekomych złodziejów. Nie znaleziono też żadnych śladów, a drzwi wejściowe były lekko tylko uszkodzone. Zastanawiającym był również fakt, że rzekomym sprawcom udać się miało otwarcie szafy pancernej i kasetki podrobionymi kluczami. Ponieważ wszystkie okoliczności przemawiały za tym, że włamanie zostało upozorowane celem ukrycia sprzeniewierzenia, aresztowała policja kryminalna kasjera stacyjnego Leona Trenkera. Chciał on się uchylić od aresztowania przez upozorowanie ataku nerwowego, lecz badanie lekarskie przemawiało przeciw temu.

Z teczki niezadowolonego turysty

Kilka gorzkich słów o komunikacji z wybrzeżem

O przywrócenie dawnego stanu rzeczy

Niestety rozporządzenia w naszym kolejnictwie nie dorównywują potrzebom rozwoju naszego wybrzeża.

Od 1 marca zostały skasowane dwie pary pociągów pośpiesznych pomiędzy Warszawą a Gdynią. Skład pozostałych dwóch par nie został odpowiednio powiększony, wobec tego podróżni znosić muszą nie tylko niewygodne połączenia, ale ponadto tłok w wagonach. Rozoprządzenie to jest tym bardziej niezrozumiałe, że następuje tuż przed otwarciem sezonu kąpieliskowego, a wszystkim, więc i władzom kolejowym wiadome jest, że w tym czasie panuje niesłychane przepełnienie we wszystkich pociągach łączących wybrzeże z większymi miastami Polski.

Rozwój Gdyni, jako jedynego portu handlowego polskiego, idzie naprzód szybkim krokiem, a równolegle do niego rozbudowują się kąpieliska polskie, których kilkadziesiąt rozsianych jest wzdłuż krótkiego wybrzeża. Kąpieliska te cieszą się wzrastającym powodzeniem i w podziwu godnym tempie frekwencją kuracjuszy i czynią wszelkie wysiłki, aby szybką budową mieszkań, restauracji, sklepów nadążyć postępującej ciągle popularności.

Na tle tych stosunków dziwnym się wydaje skasowanie przez władze aż dwu par pociągów na najruchliwszym niemal odcinku w obliczu nadchodzącego sezonu. Być może zamiłowanie obywateli polskich do swego morza jest tak wielkie, iż nie bacząc na wszelkie trudności, będą jeździć nadal tłocząc się w pociągach i znosząc wszelkie niewygody. Ale tak entuzjastycznego nastawienia nie wolno wykorzystywać, lecz przeciwnie sytuacja ta nakłada na władze kolejowe obowiązek zapewnienia tym podróżnym jak najlepszych warunków komunikacji.

Ponadto zważyć należy, że Gdynia jest naszym oknem na Europę, wielu gości zagranicznych przybywa do Polski na liniach towarzystw okrętowych, których rezyduje w Gdyni 50! Można sobie wyobrazić jakie wrażenie wywrze na cudzoziemcach fakt, że podróż z Gdyni do Warszawy będą musieli odbyć nie tylko w nieodpowiadającej im porze, lecz w przepełnionym przedziale, albo, co w pełnym sezonie jest na porządku dziennym — na korytarzu!

Stan komunikacji pomiędzy Warszawą a wszystkimi większymi miastami Polski tj. Krakowem, Poznaniem, Katowicami, Wilnem itp jest lepszy, niż z Gdynią. A przecież i prestiżowo i gospodarczo — Gdynia jest z tych wszystkich miast najważniejszą i powinna największą cieszyć się opieką.

Rozporządzenie omawiane wzbudziło wśród społeczeństwa żywy protest, co znalazło wyraz w prasie, w ciągle jeszcze do dziś powtarzających się apelach do władz o przywrócenie dawnego stanu rzeczy.

Miejmy nadzieję, że głosy te odniosą skutek i przed nadejściem pełnego sezonu nadmorskiego oba skasowane pociągi pośpieszne zostaną ponownie uruchomione.

Bolesne rozstanie

Na jednym z dworców londyńskich, aparat foto-reportera uchwycił scenę pożegnania ojca z rozpaczającym synkiem. Ojciec jest członkiem orkiestry gwardzistów angielskich i razem z całym zespołem wyjeżdża do Ameryki na tournee koncertowe.

Transfuzja krwi z samolotu

W Z. S. R. R. — jak podaje lekarz sowiecki Efendiew — zakończono z wynikiem pomyślnym próby transfuzji krwi w pierwszych liniach okopów.

Do naczynia z krwią ludzką, służącą do transfuzji, dodaje się wyciąg z wątroby zwierzęcej, który na przeciąg kilku godzin powstrzymuje krzepnienie krwi. Naczynie z krwią owija się w pakuły i tekturę i z niewielkiej wysokości zrzuca z samolotu na ziemię przed punktem opatrunkowym, gdzie czekają ranni.

Sposób ten umożliwia transfuzję krwi w warunkach, gdy nie ma krwiodawcy o odpowiedniej grupie krwi.

Chojnice

Ucieczka czy wypadek?

Z domu ojca swego, rolnika Wojciecha Kalinowskiego w Nowym Dworze wydaliła się córka jego, 15-letnia Władysława Kalinowska. Ponieważ dotychczas nie wróciła, nie jest wykluczony wypadek. Zaginiona jest 1600 cm. wysoka, ubrana w granatowy płaszcz i beret. Kto może udzielić o zaginionej informacji, winien zgłosić się do Wydziału Śledczego w Chojnicach.

Nieszczęśliwy wypadek przy koniach

W Ostrowitem pod Chojnicami wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padł woźnca Sprawka. 2-konny powóz majętności p. Wandtkiego jechał ze wsi z księdzem do chorego. W pewnej chwili zaplatały się półszorki. Woźnica Sprawka zaprzęg zatrzymał, aby uporządkować postronki. W tym momencie jeden z koni kopnął Sprawkę w pierś tak silnie, że woźnica legł nieprzytomny. Jednocześnie konie poniosły pędząc z powozem w pole. Jadący ksiądz zdołał w porę wyskoczyć bez wypadku.

Ranego Sprawkę odwieziono do Szpitala w Chojnicach. Stan jego jest bardzo ciężki.

Dzielny strażnik nie dał się przekupić

W dniu 1 kwietnia br. usiłował Zygmunt Nikołaj z Nieszawy przekroczyć w pow. chojnickim nielegalnie granicę do Niemiec. Napotkał przy tym strażnika granicznego. Chcąc go przekupić Nikołaj wręczył strażnikowi 5.— zł, aby puścił go przez granicę. Sumienny urzędnik jednak spełnił swój obowiązek i uciekiniera zatrzymał. Nikołaj widząc to, chciał zbiec. Strażnik wobec tego użył broni i strzelił zbiegowi w piętę, po czym go ujął.

Obecnie Nikołaj stanął przed Sądem Okręgowym w Chojnicach, oskarżony o przekupstwo oraz usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy i przemytu 9.20 zł. Sąd skazał go na karę 7 miesięcy więzienia i 50,— zł grzywny.

Złóż ofiarę na prace Polskiego Związku Zachodniego — P. K. O. Nr. 8.414

Redakcja i Adminisrt. „Gazety Pomorskiej" w Bydgoszczy — ul. Dworcowa 30, tel. 24-80

Redaktor przyjmuje od godz. 17—18 (z wyjątkiem dni przedświątecznych).

Dziś piątek Pawła od Krz. 28 kwietnia

Jutro sobota Piotra, Roberta 29 kwietnia

DYŻURY APTEK

— **Apteka pod Aniołem,** ul. Gdańska 65, tel. 53-85.

— **Apteka przy Pl. Teatralnym,** ul. Marsz. Focha 10. tel. 15-62.

— **Apteka Tarasiewicza,** ulica Orła 8, tel. 31-46.

WAŻNE TELEFONY

— **Straż Pożarna,** ul. Pomorska nr. 16. telefon 06.

— **Komisariat Główny P. P.** (gmach wojewódzki), Jagiellońska 5. tel. 2700

— **Magistrat** (Ratusz) — Jezuicka 1, telefon 2600.

— **Pogotowie Ratunkowe,** Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.

PROGRAM KIN:

KRISTAL: „ Trzy serca".
BAŁTYK: „Chicago".
KAPITOL: „Prawo do szczęścia" oraz „Mały marynarz"
APOLLO: „Kłamstwo Krystyny".
MARYSIEŃKA: „Panny na wydaniu"
LIDO: „Wielki walc".

NOTATKI KRONIKARZA

— **Echa włamania do składu w śródmieściu.** Swego czasu dokonano zuchwałego włamania do składu p. Hirsz-Langerowej przy ul. Gdańskiej. Łupem włamywaczy padły różne towary, wartości około 10.000 zł. Dłuższy czas trwały poszukiwania policyjne, aż wreszcie sprawców aresztowano i sąd skazał ich na kilkuletnie kary więzienia. Obecnie sąd rozpatrywał ostatnio związaną z tym włamaniem sprawę. Na ławie oskarżonych zasiadł Franciszek Markwandt, który zakupił od włamywaczy część skradzionych rzeczy, celem dalszej sprzedaży. Sąd Okręgowy skazał go na 8 miesięcy więzienia i 100 złotych grzywny.

— **Nazwiska autorów projektów budowy ratusza.** Swego czasu donosiliśmy o przyznaniu nagród pieniężnych różnym projektom budowy nowego ratusza bydgoskiego. Podaliśmy wówczas tylko hasła, a obecnie po otwarciu kopert możemy podać nazwiska autorów. Są to: Pierwsza nagroda inż. arch. Jerzy Woyzbun i Czesław Wegner, druga nagroda inż. arch. Antoni Jawornicki i Zygmunt Piotrowski. Trzecia nagroda inż. arch. Zbigniew Karpiński, Stefan Listowski i Piotr Lubiński.

— **Staruszek zmarł nagle na ulicy.** Przechodnie na ul. Jagiellońskiej byli świadkami tragicznej sceny. Idący ulicą 68-letni Ferdynand Stefan (ul. Orla 46) zasłabł nagle i padł na chodnik. Zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz stwierdził zgon staruszka, spowodowany paraliżem mózgu. Zwłoki odstawiono do kostnicy przy ul. Szubińskiej.

— **Związek Powst. Wlkp.** koło Bydgoszcz subskrybował na P. O. P. zł 300, ofiarowując obligacje na FON.

— **Nabożeństwo żałobne.** Staraniem Komitetu Związków Niepodległościowców odbędzie się w sobotę, 29 bm. o godz. 8 rano. w kościele farnym nabożeństwo za duszę wielkiego Polaka, przywódcy Polaków w Niemczech, śp. ks. prob. Bolesława Domańskiego. Wzywa się wszystkie organizacje do wzięcia udziału w nabożeństwie.

— **Kupcy na Targi.** W dniu 4 maja urządza Towarzystwo Kupców wycieczkę dla swych członków na Targi Poznańskie, luksusowymi autobusami. Zgłoszenia na wycieczkę przyjmuje sekretariat Tow. Kupców do dnia 30 bm.

— **LOPP bierze udział w uroczystościach 3 Maja.** Zarząd Bydgoskiego Obwodu Miejskiego LOPP zawiadamia wszystkie Koła L. O. P. P., że w dniu 3 maja — w uroczystościach 3 Maja bierzemy gremialny udział.

— **KS. Z. S. „Astoria".** Zebranie plenarne klubu odbędzie się w sobotę, 29 bm. o godz. 19-tej. Obecność wszystkich członków konieczna.

Z TEATRU MIEJSKIEGO

Dziś w piątek, 28, sobotę 29 o godz. 20 i w niedzielę, 30 o godz. 16 po cenach o 50 procent zniżonych odbędą się ostatnie przedstawienia operetki **„Cnotliwa Zuzanna".**

W niedzielę, 30 o godz. 20 pożegnalne przedstawienie i zamknięcie sezonu operetki. Daną będzie operetka **„Hrabina Luxemburg"** po cenach **o 50 procent zniżonych.** Udział bierze cały zespół, żegnając odchodzących ulubieńców naszej publiczności w osobach pp. Mary Gabrielli, Kazimierza Dembowskiego i Mariana Domosławskiego.

W przygotowaniu pod kierunkiem reżyserskim St. Dębicza **„Dom wariatów",** krotochwila w 3 aktach Karola Laufsa.

Rzemiosło bydgoskie obraduje

Telegram do Wodza Naczelnego — Wybory władz

W sali Resursy Kupieckiej odbyło się walne zebranie bydgoskiego koła Pomorskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan. Zebranie zagaił prezes p. Godek. Najważniejszym punktem obrad była sprawa uchwalenia odpowiednich rezolucji w związku z ogólną ofiarnością na cele dozbrojenia armii. Po przemówieniu prezesa Godka i dr. Typrowicza zebrani uchwalili pełną patriotyzmu rezolucję oraz telegram do Wodza Naczelnego.

W dalszym ciągu, — zarząd złożył sprawozdanie ze swej działalności. Należy tu podkreślić ożywioną działalność na wielu polach. Urządzono wspaniały zjazd Rzemiosła Pomorskiego w Bydgoszczy, z inicjatywy zarządu doszło do zakupienia własnej wspaniałej siedziby, jakim jest „Dom Rzemieślniczy", ponadto prowadzono akcję organizacyjną Rzemiosła tak, iż obecnie koło bydgoskie skupia 27 cechów z 760 członkami. W wyniku wyborów skład zarządu przedstawia się następująco: prezes — radca Piotr Godek, wiceprezesi — E. Kamiński i Kurdelski oraz pp.: J. Borucki, I. Świątek, M. Żewicki, H. Kaszubowski, A. Jaworski, Jakubowski, J. Pawlak, F. Tarczyński i Bandurski. Do komisji rewizyjnej weszli pp. J. Kaźmierczyk, St. Napiątek i A. Jankowski.

TELEGRAM
do Marszałka Śmigłego Rydza.

„Przedstawiciele rzemiosła bydgoskiego wszelkich zawodów, zrzeszeni w Pomorskim Związku Rzemieślników Chrześcijan, zgromadzeni na walnym zebraniu w dniu 26 kwietnia 1939 r. w Bydgoszczy, w obliczu powagi chwili, stwierdzają uroczyście, że rzemiosło bydgoskie, pomne tych tradycyj rycerskich stoi czujnie na straży zachodnich granic Rzeczypospolitej i polskiego wybrzeża morskiego, a w razie potrzeby gotowe jest stanąć przy Tobie, Naczelny Wodzu i złożyć w obronie Ojczyzny ofiarę krwi i mienia".

Do wszystkich czeladników rzemieślniczych!

Niżej podpisane organizacje zwracają się z gorącym apelem do wszystkich czeladników rzemieślniczych zorganizowanych i nie zorganizowanych — do składania ofiary na FON. Najniższa stawka winna wynosić jednodzienny zarobek.

Koledzy! Chwila obecna wymaga od wszystkich obywateli — bez względu na jakim znajduje się stanowisku społecznym — jak największych ofiar na rzecz obrony Państwa, dlatego i my czeladnicy nie możemy zostać na szarym końcu i przyczynić się musimy choć w skromnej mierze, aby Armia nasza była silnie uzbrojona i przez to niezwyciężona.

Niech żyje Armia! Niech żyje Wódz Naczelny!

Tow. Czeladników Cukierniczych. — Tow. Czeladników Rzeźnicko-Wędliniarskie. Tow. Czeladników Fryzjerskich. Koło Czeladzi Stolarskich przy Cechu. — Tow. Czeladzi Piekarskiej.

Wielka impreza artystyczna na FON

W dniu 3-go maja br. o godz. 20-tej w Teatrze Miejskim odbędzie się: „Wieczór pieśni, słowa, muzyki i tańca", zorganizowany wspólnymi siłami dyrekcji i zespołu Teatru Miejskiego, Miejskiego Konserwatorium Muzycznego i Towarzystwa Muzycznego.

Program wieczoru będzie bardzo bogaty i różnorodny, a całkowity dochód przeznacza się na Fundusz Obrony Narodowej.

Zaznaczyć należy, że T. C. L., które rok rocznie urządzało w dniu 3 maja uroczystą akademię, tym razem ustąpiło ten dzień solidaryzując się z organizacją wieczoru, mającego cel tak szczytny i wspólny nam wszystkim: F. O. N.

Obywatele miasta Bydgoszczy

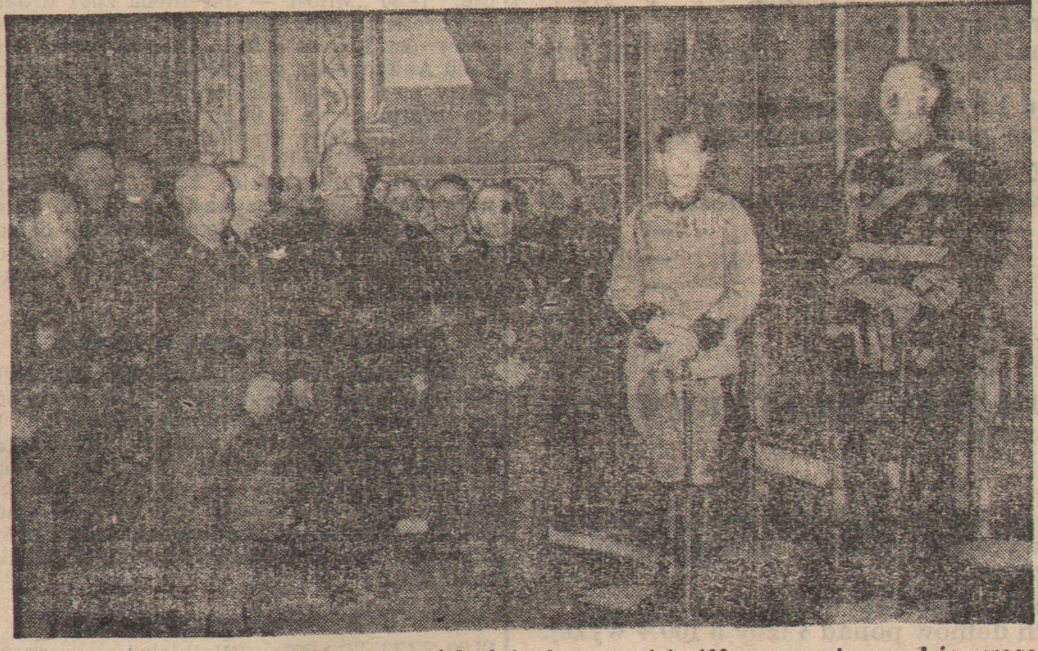
7 dni do zakończenia subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotn.

Pamiętajmy, że mamy jeszcze tylko 7 dni czasu do podpisania subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej — zatem kto nie spełnił swego obywatelskiego zadania, niech niezwłocznie pośpieszy do banku i podpisze deklarację. Chodzi o siły obronne Polski! Nie wolno zwlekać! Dziś jeszcze do kas!

W dalszym ciągu na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej złożyli: Pomorski Automobilklub — 2.000 zł.

Na Fundusz Obrony Narodowej: Brukarzewicz Marian — 84 sztuk monet srebrnych różnych.

Rumunia uczciła swego pierwszego króla

Cała Rumunia obchodziła w ostatnich dniach uroczyście 100-ną rocznicę urodzin swego pierwszego króla, Karola I. Na reprodukcji — król Karol II, wielki wojewoda Michał i członkowie rządu składają hołd zmarłemu monarsze w mauzoleum królewskim.

Kobieta-Polka w obronie kraju

Zrzeszone na terenie Bydgoszczy kobiety, organizują w dniu 30 kwietnia br. (w niedzielę) o godz. 18-ej, w sali Gimnazjum im. Marsz. Piłsudskiego, Plac Wolności — wielkie zebranie pod hasłem „Kobieta Polka w obronie kraju".

Referat wygłosi p. Maria Herburt, referentka spraw społecznych i delegatka P. W. K. z Warszawy, na który wszystkie Kobiety zaprasza Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju.

Dzieci powodem pobicia i sprawy sądowej

Pomiędzy mieszkańcami t. zw. „Azylu" przy ul. Jagiellońskiej Pawłem Zielińskim a Marią Stachowiczową doszło do sprzeczki o dzieci. Niemogąc przegadać Stachowiczowej, Zieliński użył argumentu siły i pobił kobietę tak, iż musiało interweniować pogotowie ratunkowe. Epilog nieporozumienia rozegrał się przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy i krewki Zieliński skazany został za pobicie na 6 miesięcy więzienia, z zawieszeniem na 3 lata.

Za niedozwolone zabiegi

Bydgoski Sąd Okręgowy rozpatrywał przy drzwiach zamkniętych sprawę o niedozwolone zabiegi. W wyniku rozprawy skazani zostali: 18-letnia robotnica z Gosdecza Stanisława Kuźniak, za poddanie się zabiegom na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem, 7-krotnie już karany 47-letni ślusarz z Bydgoszczy Tadeusz Amerski, za wykonanie zabiegu, na 10 miesięcy bezwzględnego więzienia, oraz Michalina Olejniczak na 5 miesięcy aresztu i Konstancja Kuźniak na 6 miesięcy więzienia, z zawieszeniem, za nakłanianie i pośrednictwo.

Jerzy Braun na wieczorze literackim R. A. K.

W dniu dzisiejszym, o godz. 20 w auli gimnazjum Kopernika odbędzie się wieczór literacki R. A. K., na którym wystąpi znany pisarz Jerzy Braun. Wygłosi on prelekcję na temat: „Elementy wielkości polskiej — pozycja i zadania dziejowe Polski w Europie Środkowej".

Prowokacyjne zachowanie się Niemca

Z pewnego lokalu restauracyjnego wyszedł na ulice w stanie podchmielonym Niemiec Erik Litoborski (ul. Leszczyńskiego 26) i począł wykrzykiwać pod adresem narodu polskiego, różne obelżywe słowa. Świadkowie zawezwali policjanta, który odprowadził go do aresztu. Litoborski odpowiadać będzie wkrótce za swój prowokacyjny występ przed sądem.

Patriotyczny czyn więźniów fordońskich

Do wyścigu ofiarności społeczeństwa na F. O. N. stanęli również więźniowie i więźniarki domu karnego w Fordonie. Razem złożyli oni na FON gotówką 2.023.27 zł. Ponadto kilka więźniarek złożyło 2 obrączki ślubne, zegarek, 2 pierścienie. Z uznaniem należy podkreślić, że szereg więźniarek ofiarowało na FON całe swe oszczędności, powstałe z płac za pracę dokonywane w więzieniu.

Grudziądz

Wykłady skończone - rozpoczyna się okres ćwiczeń wojskowych

Ostatni wieczór dyskusyjny w Zw. Podoficerów Rezerwy

Związek Podoficerów Rezerwy, który od szeregu już lat prowadzi systematyczną pracę nad wyszkoleniem swych członków pod względem wojskowym oraz nad uspołecznieniem najszerszych warstw swych sympatyków przez systematyczne prowadzenie wykładów w ramach wieczorów dyskusyjnych — zakończył obecnie swój sezon zimowy a przystąpił do wykonania programu przewidzianego na miesiące letnie.

W związku z tym odbył się w tych dniach ostatni wieczór dyskusyjny. Wieczór ten poświęcony był zagadnieniom kolonialnym i sprawom bieżącym. Jak zwykle zebrała się duża ilość słuchaczy nie tylko z pośród podoficerów i ich rodzin, ale również z pośród najszerszych sfer społeczeństwa, które chętnie w tych wieczorach zawsze udział bierze

Referat o zagadnieniach kolonialnych wygłosił przedstawiciel LMK p. mgr. Szulc a uzupełnił go p. kpt. Sterz. Szereg zapytań skierowanych do prelegentów świadczył, że słuchacze żywo interesują się poruszanym tematem. Drugi referat wygłosił p. red. Myśliński. Omówił on szczegółowo sytuację międzynarodową, oświetlił stanowisko Polski i wzywał do jak najsilniejszego poparcia Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Częste i burzliwe oklaski dowodziły, że słowa prelegenta zgodne są z życzeniami społeczeństwa, które bez różnicy przekonań politycznych pragnie nie tylko stanąć w obronie granic Rzplitej, Jej honoru, ale pracować, wytężyć wszystkie swe siły, by jak najpromienniejszą zapewnić Polsce przyszłość.

Polski Związek Zachodni organizuje pomoc dla Polaków w Niemczech

Wyciąć — zachować i pamiętać do 5 maja

Normy subskrypcyjne Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej

ROLNICTWO

Ziemia I. kategorii:

	do	5 ha gruntu użytkowego	1 bon		20 zł
ponad 5 ha	do	15 „ gruntu „	2 bony		40 zł
„ 15 „	do	50 „ „ „	1 obligacja		100 zł
„ 50 „	do	75 „ „ „	2	„	200 zł
„ 75 „	do	100 „ „ „	4	„	400 zł
„ 100 „	do	200 „ „ „	5	„	500 zł
„ 200 „	do	500 „ „ „	8	„	800 zł
„ 500 „	do	1000 „ „ „	10	„	1000 zł
„ 1000 „		po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha			

Ziemia II. kategorii:

	do	15 ha gruntu użytkowego	1 bon		20 zł
ponad 15 ha	do	50 „ „ „	2 bony		40 zł
„ 50 „	do	75 „ „ „	1 obligacja		100 zł
„ 75 „	do	100 „ „ „	2	„	200 zł
„ 100 „	do	200 „ „ „	4	„	400 zł
„ 200 „	do	500 „ „ „	5	„	500 zł
„ 500 „	do	1000 „ „ „	8	„	800 zł
„ 1000 „		po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha			

Ziemia III. kategorii:

	do	50 ha gruntu użytkowego	1 bon		20 zł
ponad 50 ha	do	75 „ „ „	2 bony		40 zł
„ 75 „	do	100 „ „ „	1 obligacja		100 zł
„ 100 „	do	200 „ „ „	2	„	200 zł
„ 200 „	do	500 „ „ „	4	„	400 zł
„ 500 „	do	1000 „ „ „	5	„	500 zł
„ 1000 „		po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha			

PRZEMYSŁ

I. kat. przem. świad. przemysł. *)	— 2%	ustalonego za 1938 r. obrotu
II. „ „ „ „	— 1%	„ „ „ „
III. „ „ „ „	— 1%	„ „ „ „
IV. „ „ „ „	— ½%	„ „ „ „
V. „ „ „ „	— ½%	„ „ „ „
VI. „ „ „ „	— ½%	„ „ „ „
VII. „ „ „ „	— ½%	„

*) UWAGA: Za podstawę należy brać kategorie świadectw przemysłowych normalnie, bez ulg.

VIII. kat. przem. świad. przemysł. — a) rzemieślnicy, zwolnieni od podatku obrotowego w myśl przepisów art. 8 p. 5 ust. o pod. przemysłowym.
pracujący sami 1 bon 20 zł
pracujący przy pomocy 1 członka rodz. 1 bon 20 zł
b) pozostałe przedsiębiorstwa ½% od obrotu, ustalonego za r. 1938.

HANDEL

I. kat. handl. świad. przemysł. *)	— 2% ustalonego obrotu za r. 1938 **)
II. „ „ „ „	— 1% „ „ „ „
III. „ „ „ „	— 2 bony
IV. „ „ „ „	
V. a i Vb „ „ „	

*) UWAGA: Za podstawę należy brać kategorię świadectw przemysłowych normalnie, bez ulg.

**) UWAGA: Wliczając do podstawy także obrót artykułami, opłacającymi podatek w formie scalonej.

Handel jarmarczny

2% obrotu z roku 1938 bez względu na rodzaj handlu i długość dni jarmarcznych.

Pośrednicy handlowi i giełdowi

5% prowizji, ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za r. 1938.

WOLNE ZAWODY

do 2000 zł	ustalonego przy wymiarze za r. 1938 obrotu	— 1 %
od 2001 do 3600 zł	„ „ „ „ „ „	— 2 %
od 3601 do 4800 zł	„ „ „ „ „ „	— 3 %
od 4801 do 7200 zł	„ „ „ „ „ „	— 4 %
od 7201 do 12000 zł	„ „ „ „ „ „	— 6 %
od 12001 do 24000 zł	„ „ „ „ „ „	— 8 %
ponad 24000 zł	„ „ „ „ „ „	— 12,5 %

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI BUDYNKOWYCH

w zależności od ilości izb lub pomieszczeń:

do 4 izb	— 1 bon 20 zł
5 do 10 izb	— 2 bony 40 zł
11 do 20 izb	— 5% komornego lub wartości czynszowej ustalonej przy wymiarze podatku od nieruchomości na r. 1938
ponad 20 izb	— 10% komornego i t. d. jak wyżej.

UWAGA: Z nowowybudowanych domów ponad 4 izby o 100% wyżej.

PRACOWNICY UMYSŁOWI

do 160 zł	— 20 zł
161— 300 zł	— 25%
301— 400 zł	— 35%
401— 600 zł	— 50%
601—1000 zł	— 75%
1001—2000 zł	— 100%
ponad 2000 zł	— 150% (1½ pensji)

UWAGA: Sumy z pensji, przypadające na subskrypcję Pożyczki, zaokrągla się do pełnych kwot obligacji (100 zł) lub bonu 20 zł.

KOMISARZ GENERALNY
(—) Inż. Leon Berbecki, Gen. Broni.

NOTOWANIA GIEŁDOWE

WARSZAWSKA GIEŁDA
z dnia 27 kwietnia.

Belgia 90,32; Berlin 213,07; Gdańsk 100,25 Amsterdam 284.52; Kopenhaga 111.53; Londyn 24.96; Nowy York czek 5,323/4; Nowy Jork kabel 5,331/4; Oslo 125.52; Paryż 14.15; Sztokholm 128.72; Zurych 119.80; Włochy 28,07; Helsinki 11.03; Montreal 5.311/4. Tendencja nieco mocniejsza.

Waluty: — Belgi belgijskie 90.32; Dolary amerykańskie 5,321/2; Dolary kanadyjskie 5,29; Floreny holenderskie 284.52; Franki francuskie 14.15; Franki szwajcarskie 119,80; Funty angielskie 24.96; Guldeny gd. 100,25; Korony duńskie 111,53; Korony norweskie 125,52; Korony szwedzkie 128.72; Liry włoskie 17,60; Marki fińskie 11,03; Marki niemieckie srebrne 78.30.

Akcje: — Bank Polski 116 — imienne 115; Cukier 38.50; Węgiel 36.50; Lilpop 92.25 Norblin 106; Ostrowiec 85.50; Starachowice 56,75; Zieleniewski 70. Tendencja niejednolita.

Papiery: — 4 i pół procentowa wewnętrzna 61.50; 3 proc. inwestycyjna I em. 84, serie 88.50; 3 proc. inwestycyjna II em. 82.50; serie 86.50; 5 proc. konwersyjna 76; 5 proc. kolejowa 61 drobne; 4 proc. prem. dol. 41; 4 proc. konsolidacyjna 63; 4 i pół proc. Lwów 56,50; 4 i pół proc. ziemskie seria 5 59; 5 proc. Warszawy stare 73; 5 proc. Warszawy 1933 r. 71.50; 5 proc. Łodzi 1933 r. 61,50; 5 proc. Piotrków 1933 r. 58; 6 proc. obl. Warszawy 6 em. 74 drobne; 6 proc. oblig. Warszawy 8 i 9 emisja 71.50. Tendencja dla pożyczek nieco słabsza; dla listów utrzymana.

DRZAZGI

Trzy zwrotki

Chciałbym wysnuć piosnkę
Tak, jak nitkę z motka —
Podpisuj Pożyczkę
I to pierwsza zwrotka.

•

Wtenczas los przeciwny,
Zły kraju nie spotka
Podpisuj Pożyczkę
I to druga zwrotka.

•

Podpisz dziś natychmiast —
Armia twa pieszczotka,
Poświęć dla niej wszystko —
To ostatnia zwrotka.

KLIN.

URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY ZBOŻOWO-TOWAR. W BYDGOSZCZY
z dnia 27 kwietnia

Żyto 15.50—15.60; jęczmień 673/678 gl. 19.15—19.40; jęczmień 644/650 gl. 18.55—18.70 Tendencja na żyto i jęczmień lekko zniżkowa, reszta bez zmiany.

Obroty: pszenica 209 ton; żyto 509 ton; jęczmień 222 ton; owies 5 ton; mąka pszenna 5 ton; mąka żytnia 53 ton; otręby psz. 32 ton; otręby żytnie 70 ton; otręby jęczmienne 10 ton. Ogólny obrót 1268 ton.

Siano nadnoteckie luzem 6,50—7.00; siano nadnoteckie prasowane 7,25—7,75 ton

————

Hallo, tu Polskie Radio!

PIĄTEK, 28 KWIETNIA

Program ogólnopolski

6.30 Audycje poranne. 11.00 Audycja dla szkół: „Z życia żołnierzy“ — audycja w opr. Wiktora Budzyńskiego. 11,25 Zespół „Lecuona Cuban Boys“ (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15,00 „Marzenie o skrzydłach“ (Leonardo da Vinci) — słuchowisko Zofii Kossak-Szczuckiej. 15,25 Poradnik sportowy. 15.35 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Salonowej (z Łodzi). 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi — ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 16,35 Wolfgang A. Mozart: Divertimento na 2 klarnety i fagot. 17.00 Temperatury najwyższe i najniższe — odczyt. 17.15 Recital wiolonczelowy Kazimierza Wiłkomirskiego. 17.45 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkiel. 18.00 Piosenki marynarskie (płyty). 18,20 Praca przedolimpijska lekkoatletów — pog. Stan. Petkiewicza. 18,30 „Miłość — dar nieba zbyt drogi“ — kurant staroświecki 19.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 19,45 Odczyt wojskowy. 20.00 Audycja dla wsi. 20.15 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa) (dalszy ciąg). 20,35 Audycje informacyjne. 21.00 Śpiewa Chór Polskiego Radia pod dyr. Stanisława Nawrota. Pieśni o morzu. 21,15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. 22.30 „Bohaterowie imperialni“. 22.45 Muzyka (płyty). 22,55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

Rozgłośnia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10.00 Melodie operetkowe (płyty). 10.55 Program na jutro. 11,25 Muzyka włoska (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50 Wiadomości z Pomorza. 17.45 „Błękitna bajka“ — audycja słowno-muzyczna. 18,15 Muzyka (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 Rozmowę z radiosłuchaczami przeprowadzi dyr. Bohdan Pawłowicz. 22,55 Aktualności.

Audycje zagraniczne

19,00 SZTUTGART. „Walkiria“ — opera Wagnera.
19.30 SOFIA. „Manon“ — opera Masseneta.
20.15 FRANKFURT. Utwory Schumana.
21.00 RZYM. „Fedora“ — opera Giordana.
23,00 RADIO PARIS. Koncert nocny.

SOBOTA, 29 KWIETNIA

Program ogólnopolski

6.30 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki“. 11,25 Motywy egzotyczne w muzyce filmowej (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci: słuchowisko p. t. „O Kajtusiu-mizeraczku i o szumiącym lesie“. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Lwowskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika literacka w oprac. Romana Kołonieckiego. 16.35 Recital fortepianowy Zbigniewa Grzybowskiego. 17.05 „Majk-fioletowy żak“ — pogadanka, wygł. Axel-Stjerna. 17.15 „Przed 120 laty“ — audycja słowno-muzyczna. 18,00 Audycja japońska — z okazji święta narodowego Japonii. 18,15 Janina Godlewska i Chór Dana (płyty). 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert w wyk. Orkiestry Symfonicznej i Chóru P. R. 20.00 Audycja dla wsi. 20,15 D. c. koncertu w wyk. Ork. Symf. i Chóru P. R. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert rozrywkowy. W przerwie o godz. 21,45—22,05: 1) „Katar“ — monolog Jana Adamowskiego; 2) „Diablik telefoniczny“ — monolog Ludwika Świeżańskiego. 22.55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

Rozgłośnia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10,00 Koncert rozrywkowy (płyty). 10.55 Program na jutro. 11.25 Fantazje operowe (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13,50 Wiadomości z Pomorza. 18.00 „Niefortunny kapitan“ felieton Mieczysława Zydlera. 18,15 Muzyka (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 „Zdrowotność bydła“ — pogadanka rolnicza — wygł. inż. Władysław Skrzypek. 22,55 Aktualności.

Audycje zagraniczne

20,00 BRUKSELA FLAM. „Don Juan“ — opera Mozarta.
20,15 RADIO PARIS. „Le Paradis et la Peri“ — oratorium Schumanna.

CZĘŚCI ZAMIENNE

Mercedes-Benz — Citroen — Chevrolet — Opel — Buick
oraz wszelkich innych marek. WARSZTATY REPARACYJNE
MOTOROWERY Z SILNIKIEM SACHSA
(5975
BRZESKIAUTO S. A. BYDGOSZCZ ul. Dworcowa 51 telefon 28-40.

Kapelusze
Habiga
Hückla
Goepperta
w najnowszych fasonach
w wielkim wyborze
Leon Kuczyński

2714

Kuchnia i sypialnia
łącznie zł 455.—
CENTRALA MEBLI
wł.: Łucja Malecka
Toruń, Stary Rynek 16
obok poczty
Firma polsko-chrześcijańska
2431

Gruźlica płuc jest nieub aganą i corocznie, nie rob ac różnicy dla płci, wieku stanu kosi miliony ludzi. — PRZY ZWALCZANIU CHORÓB PŁUCNYCH, BRONCHITU uporczywego, męczącego kaszlu, GRYPY i t. p. stosują pp. lekarze „BALSAM TRIKOLAN" Gąseckiego, który ułatwia wydzielanie się plwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. (1292.) Sprzedaja apteki.

RUDGE 250-500 ccm.

B. S. A. 250-350 ccm.

7637 Wyłączne przedstawicielstwo
„DE - HA - TE"
J. ENGLICHT I S-KA
GDYNIA, PIŁSUDSKIEGO 56
TEL. 12-77

NORTON 500 ccm. **PUCH** 200 ccm.

KONKURS!

Wydział Powiatowy w Wyrzysku ogłasza konkurs na stanowisko technika drogowego.

Warunki:
1) świadectwo ukończenia jednej z krajowych uczelni technicznych
2) narodowość polska
3) obywatelstwo polskie
4) nieprzekroczony 40 rok życia.

Do wniosku należy dołączyć curriculum vitae, świadectwa odbytej praktyki, świadectwo moralności.

Kandydat zostanie zatrudniony w pierwszym rzędzie na drogach gminnych przy robotach szarwarkowych.

Warunki płacy: X lub IX stopień płacy prac. samorządowych i 60.— zł ryczałtu na rozjazdy.

Wnioski należy składać do Wydziału Powiatowego w Wyrzysku do dnia 15 maja 1939 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) L. Muzyczka
11232) Starosta Powiatowy.

Przewodniczący
Wydziału Powiatoweg
w Chełmnie 11234
Nr. Gosp. 3/1/38

OGŁOSZENIE
w sprawie publicznej sprzedaży parceli budowlanej w Unisławiu

Chełmno, dnia 25 kwietnia 1939 r.

Niniejszym podaję do publicznej wiadomości, że we wtorek dnia 23 maja 1939 r. o godz. 11 w Unisławiu odbędzie się przetarg publiczny parceli budowlanej w Unisławiu.

Oferenci muszą najpóźnieq w dniu licytacji na miejscu do rąk Komisji złożyć wadium licytacyjne w wysokości 200 zł.

Warunki przetargu można otrzymać w biurze Wydziału Powiatowego w Chełmnie, pokój nr. 20, względnie na miejscu przetargu.

Wydział Powiatowy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta.

Zbiórka reflektantów w wyżej oznaczonym terminie w Urzędzie Gminnym w Unisławiu.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
(—) Z. Gużewski
Starosta Powiatowy.

Krem HALINA
Nr. 2
usuwa zmarszczki idealnie pielęgnuje cerę. 5855

PRZETARG NA NAPRAWĘ MOSTÓW.

Dyrekcja Okr. Kolei Państwowych w Toruniu rozpisuje przetarg publiczny na naprawę mostów w obrębie Oddziałów Drogowych Bydgószcz i Toruń.

Formularze przetargowe, tj. ślepy kosztorys i warunki składania ofert otrzymać można bezpłatnie, zaś przy przesłaniu pocztą za opłatą 0,50 zł w Dyr. Kolei Państw. w Toruniu, pokój 420, gdzie również można przejrzeć plany, warunki ogólne wykonywania robót i otrzymać można informacje. W sprawie obejrzenia miejsca robót należy zgłaszać się do Oddziałów Drogowych w Bydgoszczy i w Toruniu. Oferty sporządzone na oryginalnych z Dyrekcji otrzymanych formularzach i zgodnie z warunkami składania ofert, zaopatrzone napisem „Oferta do przetargu na dzień 8 maja na wykonanie napraw mostów" winny być składane do skrzynki ofertowej w westybulu gmachu D. O. K. P. lub przesłane pocztą do dna 8 maja, godz. 9.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 8 maja godz. 10 w sali konferencyjnej D. O. K. P. w Toruniu. Do oferty musi być dołączony kwit lub dowód na wpłacenie do Kasy Dyrekcyjnej wadium w wysokości 5 proc. oferowanej kwoty. Weksli solo (bez żyra) nie przyjmuje się jako wadium. Oferta obowiązuje Firmę pod rygorem utraty wadium przez przeciąg 6 (sześciu) tygodni. Terminy wykonania robót określone są w kosztorysach przetargowych. Oferty nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi, zaś wadia zwrócone firmom. Dyrekcja zastrzega sobie wyraźnie zupełnie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferty, oraz możność unieważnienia przetargu bez podania powodów.

11233 **Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych.**

Reklama dźwignią handlu

SPRZEDAŻE

Nadeszły już
pończochy
gazowe „jedwab natur." znany trwały gat. po 3.95 oraz 4.45 w najmodniejszych kolorach
R. Dalkowski
Toruń, Szeroka 25, tel. 16-19
2952

Blachy
żelazne
ocynkowane
cynkowe
stalowe
mosiężne
miedziane
aluminiowe
poleca
P. Tarrey, Toruń
Tel. 2093 St. Rynek 23

Płótna i 2483 **in'ety**
gwarantowane
W. Grunert
Toruń, Szeroka 32
telef. 19-90

MEBLE
w wielkim wyborze najkorzystniej wprost 2535
z FABRYKI MEBLI
Zenon Kowalewski
Toruń, N. Rynek 18
tel. 1332 2031
Pamiętaj że kupno mebli jest kwestią zaufania.

Rowery
męskie, damskie, gwarantowane, poleca na dogodnych warunkach spłaty **„ELEKTRA" Toruń,** ul. Chełmińska 4 (2695

Pluskwy
karaluchy wytępia gruntownie z zarodkami nowy płyn: **„Gazolit".** Wytwórnia: Sikora, Grudziadz, Legionów 11.

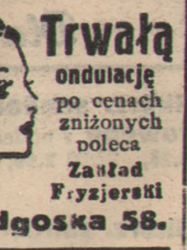
RÓŻNE

Stacja
Ładowania Akumulatorów samoch. — Konserwacja — Naprawa. — **„Auto - Stop" — Gdynia,** ul. 3-go Maja 23 (obok Banku Polskiego). (7666)

„F tro"
przefasonowanie futer podług najnowszych modeli. Ceny zniżone. Przechowa nia futer. Toruń, Szeroka 23 piętro, telefon 24-28. 2951

Tłumacz
przysięgły francuski, rosyjski. Biuro pisania podań. Wykonanie maszynowe terminowe dokładne. Tel 12-48. Nieczuja-Ihnatowicz, ppłk. s. s — Gdynia, ul. Piłsudskiego Nr 5, m. 37 (7653

Chcesz
wiedzieć to, co cię interesuje?.. to przyjdź do Znawcy-Astrologa, który powie ci wszystko. Chełmno, Rynek 19. 9874

Trwałą
ondulację
po cenach zniżonych poleca
Zakład Fryzjerski
ul. Bydgoska 58.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, dnia 29 kwietnia br. będę sprzedawał w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającemu: o godzinie 11 w Grudziądzu, ul. Marszałka Focha 22 u p. Jabłońskiego samochód osobowy „Fiat". 11235

(—) **Tomasz Maćkowiak,** komornik

OBWIESZCZENIE

Zarząd Miejski podaje do wiadomości wszystkim odbiorcom energii elektrycznej, że samowolne zrywanie założonych przez Elektrownię Miejską plomb przy bezpiecznikach i licznikach elektrycznych jest niedozwolone.

Za wszelkie manipulacje przy urządzeniach elektrycznych Elektrowni Miejskiej odpowiada w myśl § 6 warunków dostawy energii elektrycznej odbiorca prądu.

Za zerwanie lub uszkodzenie plomb przy bezpiecznikach, płaci odbiorca odszkodowanie w wysokości 5 zł. Za wszelkie inne manipulacje przy urządzeniach Elektrowni Miejskiej ustala się każdorazowo wysokość odszkodowania osobno.

W razie stwierdzenia przez koncesjonowanego instalatora przepalenia się zaplombowanych bezpieczników względnie liczników należy zawiadomić pogotowie elektryczne, które czynne jest do godziny 22,00 (telefon 20-00).

Zarząd Miejski w Grudziądzu 5736
Przedsiębiorstwa Miejskie

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT PISEMNYCH

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku ogłasza nieograniczony przetarg publiczny na: 1) dostawę 3.000 ton miału węglowego, 2) dostawę 1.000 ton grysiku, 3) dostawę 1.500 ton węgla orzech I, 4) dostawę 200 ton koksu grubego, 5) dostawę 200 ton koksu orzech I, 6) dzierżawę lokalu pod mleczarnię w parku sosnowym, 7) dzierżawę miejsc pod zdjęcia fotograficzne: a) na terenie basenu i parku zdrojowego, b) na terenie parku głównego, c) na parterach koło łazienek, d) na terenie parku tężniowego, e) na terenie parku sosnowego, f) na terenie koło pomnika Traugutta. — Termin składania ofert do dnia 5 maja 1939 r. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 6 maja rb. godz. 12,00. Oferty należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które można otrzymać w Państwowym Zakładzie Zdrojowym f Ciechocinku. — Państwowy Zakład Zdrojowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, oraz unieważnienie przetargu. 11202

Dyrektor Zakładu Zdrojowego
(St. Wiśniewski).

Po ukończeniu generalnego remontu
otwieram
moje lokale
śniadalnia - bar
i sklep sprzedaży butelkowej
w sobotę dnia 29. kwietnia 1939
o godz. 11-tej przed południem
Z poważaniem
Wacław Maćkowiak
2955

Tapety
Franaszka w najnowszych deseniach już nadeszły. Adam Gałdyński. Toruń, Szeroka 9. Tel. nr 1875. (2654)

Sypialnie
jadalnie, gabinety, tapczany, kuchnie
poleca 847
T. KASPROWICZ
Toruń ul. Prosta 5

Gabinet kosmetyczny
w „Rococo"
TORUŃ, Różana 1, I. ptr **Wszelkie** zabiegi nowoczesnej racjonalnej **kosmetyki. Niezawodna** kuracja włosów i łupieżu. Porady bezpłatnie! (2750

Spis zapowiedzi Nr 13|9 2950

Zapowiedź. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. Władysław Świerczyński, kolejarz zamieszkały w Podolu pow. rypin, syn robotnika Teodora Świerczyńskiego i jego żony Józefy z domu Kępińska zamieszkałych w Luszkowie pow. Świecie 2. panna Aniela Mojżesz gospodyni zamieszkała w Gorczenicy pow. Brodnica, córka zmarłych robotnika Władysława Mojżesza i jego żony Marianny z domu Nowakowska chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Zarządach Gminy: Brodnica wieś i Pruszcz Pomorski oraz w sołectwie Gorczenica i Pruszcz Pomorski i w „Gazecie Pomorskiej" Brodnica, dnia 21 kwietnia 1939 r. **Urzędnik stanu cywilnego** w zastępstwie Cegielski

2761
Nowości
wiosenne
na
sukienki
duży wybór
Składanowski
Toruń, St. Rynek 24
Kredyt na asygnaty.

Hurtowo
i detalicznie zakupuje artykuły malarskie, lakiernicze, gospodarcze i drogeryjne w Hurtowni Drogerji, Rzymkowski, Toruń, Szeroka 43 2902

Nowości 2887
wiosenne
Jedwabie
Wełny
w najmodniejszych deseniach i wielkim wyborze poleca
Józef Betański
Toruń, Szeroka 2
Kredyt na asygnaty.

Nr. 2-BR/39 2949

Zarząd Gminy w Bobrowie, powiatu brodnickiego, województwa pomorskiego ogłasza

konkurs

na stanowisko pomocnika sekretarza gminnego z poborami w/gumowy. Podania z własnoręcznie pisanym życiorysem i odpisami świadectw, poświadczeniem obywatelstwem oraz świadectwem zdrowia należy wnosić w terminie do dnia 15 maja br. Posada do objęcia od zaraz.

Sekretarz gminy: (-) Józef Maczkowski.
Wójt gminy: (—) Jan Wójcik.

Filcowe!!!
słomkowe modelowe kapelusze, olbrzymi wybór fasonów, kolorów, po znanych niskich cenach. Labor, Toruń, Szewska 12.
2954

REKLAMA DŹWIGNIĄ HANDLU

Jadalnie
Sypialnie
solidne, w rozmaitych egzotycznych drzewach (310
BRACIA TEWS
Toruń, Mostowa 30.

Kolię
wciąż nową, musi Pani mieć... By serca chwytać w sieć! **Strzelecki, Toruń,** Szewska 12. Zegarmistrz.

Sprzedam zaraz pod Warszawą

Cztery place hipot Nr 9, 10, 11, 12 — razem 1 i pół morgi w Gołkowie pod Warszawą, dojazd szeroko i wąskotorową kolejką. 150 drzew owocowych, 1.000 krzewów (srebrne świerki, tuje, morwy) ponad 70 włoskich topoli. Dom i domek służbowy (murowane), altana, studnia (27 kręgów, woda I klasy). Świeża plantacja malin i truskawek (6.000 krzaków). **Za gotówkę.** Cena ostateczna 30 tys złotych.

Wiadomość: Gołków pod Warszawą, **willa „Kalinówka" ul. Lechitów** Jaworski — lub Gdynia — Red. „Gazety Pomorskiej" Kwiatkowskiego 735) (Dom Pagedu)

KANTOROWICZ RESTAURACJA WINIARNIA
Toruń, Szeroka 18. Wspaniały lokal.
Kuchnia na najwyższym szczeblu swego zadania.
Obsługa kulturalna i fachowa. 2953 **Ceny niskie!!**

DROGERIA POLSKA
rok jubileuszowy
Artykuły toaletowe — Farby — Perfumeria
Foto: Film — Wywoływanie Telefon 22813
— Kopiowanie 3 razy dziennie 16
Zygmunt Buliński Kassub. Markt 1a,
przy dworcu (róg Danziger Privat-Actien-Bank).

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0,80 zł
w tekście na dalszych stronach	0,50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 procent drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z dodatkami książkowymi	zł 3,10	miesięcznie
Z odbiorem w administracji z dodatk. książkowymi	2,90	"
Bez dodat. książkowych z doręczaniem przez pocztę	2,20	"
Z odbiorem w administracji	2,00	"
„Gazeta Gdańska" w Gdańsku: Z odbiorem w administracji lub odnoszeniem do domu	G. 2,00	"
Z doręczeniem przez pocztę	G. 2,32	"
Z dodatkami książkowymi G. 2,90 wzgl.	G. 3,22	"

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI:

Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów; powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIECKI.
Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej": Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o. odp. Czcionkami Drukarni Robotniczej, Sp. z ogr. odp. w Toruniu.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-79, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.

Obciążenie listonosza angielskiego

nie może przekraczać 17 i pół kg

Trudny jest zawód listonosza nie tylko u nas, ale i w Anglii. To też dzielni roznosiciele poczty z dużą radością przyjęli rozporządzenie angielskiego ministra poczt, według którego obciążenie listonosza łącznie z jego umundurowaniem i płaszczem nie może przekraczać 17 i pół kg. W razie znaczniejszego obciążenia listonosz ma prawo skorzystać z dorożki lub taksówki dla dowiezienia wybranych ze skrzynki listów do urzędu pocztowego. Przy roznoszeniu listów i paczek obciążenie nie może przekraczać podstawowej normy, w przeciwnym razie należy zaangażować siłę pomocniczą.

Kto pierwszy rozpocznie wojnę?

Instytut amerykański dr Gallupa otrzymał następujące wyniki ankiety na pytanie: kto pierwszy rozpocznie wojnę? 62% odpowiedzi określiło Niemcy jako agresora, 12% — Italię, 20% — oba państwa osi. 75% zapytywanych wypowiedziało się poza tym za propozycją Roosevelta zwołania konferencji międzynarodowej.

Płeć i lekarstwo

Chemikalia, używane jako lekarstwo, działają — według ostatnich badań fizjologów — w znacznie silniejszym stopniu na kobiety, niż na mężczyzn i to zastosowane w tych samych dawkach.

Białym krukiem wśród lekarstw jest adalina, która jest środkiem nasennym i uspokajającym nerwy. Działa ona znacznie silniej na mężczyzn.

Dlaczego? — Niewiadomo.

Zapewne mężczyźni mają wrażliwszy system nerwowy.

„Hallo, maleńka"! — obrazą?

Sąd grodzki w Pretorii w Afryce Połud. skazał niedawno jednego z młodzieńców na grzywnę 25 funtów ang. (około 650 zł) za obrazę młodej dziewczyny, dokonaną w miejscu publicznym. Obraza polegała na tym, że młodzieniec pozdrowił dziewczynę, którą poznał w karnawale na jednej z zabaw, głośnym okrzykiem: „hallo, jak się masz maleńka".

Skazany odwołał się do wyższej instancji która stanęła na stanowisku, że ani wyraz „hallo" ani też wyraz „maleńka" nie zawiera w sobie cech obrazy, wobec czego wyrok poprzedniej instancji uchylił. W uzasadnieniu wyroku przewodniczący sądu podkreślił, że trudno wymagać, aby młody człowiek na widok ładnej dziewczyny, którą w dodatku poznał na balu, odwracał się i biegł podziwiać zwierzęta w zoologu.

W Monachium

Do sklepu spożywczego w Monachium wchodzi mieszczka z koszyczkiem.

— Proszę mi dać ćwiartkę masła...

— Nie ma.

— No, to proszę o jajko...

— Nie ma!

— Dobrze, poproszę o ćwierć kilo kawy...

Kupiec zirytowany:

— Proszę panią, czy pani przyszła, aby coś kupić, czy też, aby politykować?...

Leiser oferuje:

Dla pani

Sandały letnie białe i wszystkie kolory modne, kombinow., z prawdz. podeszwą skórz. od **5.90**

Sandały z boksu sportowego we wszystkich kolorach **9.90**

Sandały Flexibel dużo własnych modeli, we wszystk. modnych kombin. **14.90, 13.90, 12.90** **11.90**

Modne pumpsy czerwone, białe, granatowe, beżowe, zachwycające modele **11.90**

Eleg. obuwie do wiązania Flexibel z nakładką granatowe, białe, brązowe, beżowe, kombinow. **13.90**

Obuwie Trotteur i pumps wspaniałe piękne modele, z ameryk. i L-XV obcasem, **19.50, 17.90** . . . **14.90**

Luksus. obuwie Wertsiegel znany gdański wyrób Ia kolorowy chevreaux i prawdz. wąż, jaszcz., od **22.50**

Poza tym piękne pończochy Leisera

„Onda" I. gatunek . **2,65**

„Blaupunkt" I. gat. . . . **3,45**

„Manon" namiastka czystego jedwabiu z obu stron do noszenia . **4.90**

Dobry jedwab naturalny II gat. 3.90 I. gat. . . **4,90**

Dla dziecka

Skórz. sandały z boksu wołowego z podeszwą krepową 31/35 **3.25**, 27/30 **2.90**, 25/26 **2.45**, 22/24 **2.25**

Skórz. sandały koloru natur. z podeszwą skórz., 31/35 **7.50**, 27/30 **6.50**, 23/26 **5.75** 21/22 **4.75**

Brązowy boks cielęcy Flexibel buty 23/26 **5.90** 20/22 **4.90**

Obuwie z nakładką, pierwsz. boks cielęcy z podeszwą skórz. 31/35 **10.50**, 27/30 **8.90** 20/26 **6.90**

Obuwie sznurowane, pierwsz. boks wołowy 31/35 **10.90** 27/30 **9.50**.

Poza tym piękne pończochy dziecięce Leisera:

Skarpetki kolorowe z różnobarwnym brzegiem 8/10 **0.68**, 5/7 **0.58** 2/4 **0.48**

Skarpetki białe czerwone i koralowe, 8/10 **0.95**, 5/7 **0.85** 2/4 **0.75**

Dla pana

Skórzane sandały kolor natur. z podeszwą skórzaną 36/39 **8.90** 40/4 **10.50**

Obuwie weekendowe Ia brązowy boks wołowy, z podeszwą krepową **12.90**

z podeszwą skórzaną **13.90**

Ia skóra surowa, szara i brązowa z podeszwą skórzaną **16.90**

Półbuciki Ia boks cielęcy wykonany wyjątkowo na własnych niem. formach, prawdziwa robota brzegowa:

Leiser Standard but roboczy brązowy **17.90** . . . . czarny **16.90**

Leiser-Record czarny i brązowy **19.75**

Leiser-Prominent nowy piękny but markowy, czarny i we wszystk. brązowych modnych kolorach od **22.50**

Leiser-Luxus najlepsza marka światowa od **31.50**

Poza tym piękne pończochy Leisera:

Skarpetki modne wzory 2.45, 1.95, 1,25 **0.95**

Pończochy 3/4 dług. z brzeg. elast. od **2.25**

Pończochy jedw. sztuczny, plat. 3.45 **2.75**

Leiser

Największy magazyn obuwia w Gdańsku

Langgasse 73

56

J. F. WITTKOP — *Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego*

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

— Dwadzieścia dziewięć! odparł natychmiast Soederlund.

Tłum zakołysał się. Ludzie zaciekawieni walką zaczęli się rozglądać szukając przeciwników.

Agent umilkł gubiąc się w domysłach, kto z tylnych rzędów ośmiela się wchodzić mu w drogę. Miał wrażenie, że gdzieś słyszał ten głos.

— ...i po raz trzeci!

Młotek stuknął — —„Święty Diego" stał się własnością Soederlunda.

Szwed podniósł ramię, a gdy do niego dotarł wreszcie urzędnik, by pobrać zadatek ustalonej wysokości, wydarł kartkę z notesu i skreślił ołówkiem: Sven Soederlund.

— To wystarczy — powiedział wręczając kartkę.

Urzędnik rzucił na nią okiem, coś mruknął z wyraźnym powątpiewaniem, powędrował za barierę i zaczął naradzać się szeptem z notariuszem.

W pierwszych rzędach lotem błyskawicy rozniosła się wiadomość, że nabywcą obrazu jest jakiś pan podający się za nieżyjącego Szweda.

Odwracały się dziesiątki ludzi szukając go wzrokiem. Soederlund w jednej chwili odzyskał zupełny spokój — niech spróbują udowodnić, że się podszywam pod cudze nazwisko!

Agent Mac Macphersona już przeciskał się przez tłum. Chciał popatrzeć z bliska na człowieka, który go ubiegł w kupnie, a oprócz tego miał czelność oświadczyć, że jest znanym ze swych zbiorów Svenem Soederlundem.

— Ja mu pokażę... — mruczał sapiąc gniewnie. — Każę natychmiast usunąć z sali...

Zbliżył się kipiąc wściekłością i niemal natarł na Szweda, lecz zmieszał się nagle i stanął, zadzierając głowę i patrząc na Soederlunda jak na zjawę. Potem podniósł powoli dłoń i z wyrazem największego zdumienia zaczął sobie pocierać brodę.

— Poproszę pana o dowód osobisty! — zawołał notariusz, ponad głowami tłumu.

Soederlund wskazał na Szkota.

— Ten pan może poświadczyć — odpowiedział niewzruszenie. — Wie, kim jestem.

Agent ciągle mu się przyglądał w milczeniu. Zdumienie znikło prędko z jego okrągłej twarzy, a oczy błysnęły przebiegle — węszył niezbyt czystą sprawę.

Już nie wątpił, że ma przed sobą Svena Soederlunda. Poznał go pomimo braku przysłowiowych wąsów, wszak nie dalej jak przed pół rokiem spotkał się z nim na licytacji w Rzymie. W takim razie wzmianka o śmierci Soederlunda i ten zmieniony wygląd były tylko podstępem. Nigdyby nie pomyślał, że Szwed, robiący wrażenie wielkiego pana, może się puszczać na takie niesmaczne kawały. Był bardzo oburzony, jednak musiał stwierdzić, że to jest rzeczywiście Sven Soederlund.

Niezwykła sytuacja zupełnie wytrąciła z równowagi agenta. Występując w imieniu innego klienta, przekroczyłby na własną odpowiedzialność najwyższą granicę ustaloną przez swojego mocodawcę, lecz z Mac Macphersonem nie mógł tak postąpić, gdyż na tym tle już miał nieprzyjemną sprawę ze skąpym Szkotem. Wobec tego udał się do telefonu po nowe wskazówki.

Tymczasem „Santa Margareta z Antiochii" też przeszła na własność Soederlunda, ale cena tego obrazu już skoczyła do czterdziestu dwuch tysięcy franków. W każdym razie jadąc do Paryża nawet nie marzył, że kupi tak tanio te dwa wspaniałe Zurbarany.

Tryumfował jak zawodnik, któremu się udało pobić rekord światowy, a jednocześnie cieszył się niczym dziecko z podarunków świętego Mikołaja. Upojony zwycięstwem, ujął Anielę pod ramię i poprowadził ją przez dziedziniec pałacowy.

— No, pani Anielo! — zawołał wesoło. — Chyba teraz mi wolno ponowić prośbę, by pani przyjęła pomoc Svena Soederlunda.

— Tak — skinęła głową. — Raz tylko zwątpiłam i to na chwilę. A wie pan, kiedy to było? Kiedy policjant nas zaprosił do komisariatu.

Roześmieli się oboje.

Teraz, gdy już nabył obrazy Zurbarana, mógł pomyśleć o uwolnieniu się od uciążliwego nazwiska Browna. Wprawdzie główny cel wszystkich poprzednich poczynań — nie wyłączając udziału w licytacji — został szczęśliwie osiągnięty i Aniela wiedziała, kim był naprawdę, lecz zamiary na bliską przyszłość wymagały urzędowego stwierdzenia tożsamości.

Dziś już nie widział podejrzanego osobnika towarzyszącego mu krok w krok jak nieodłączny cień: prawdopodobnie panowie z policji przekonali się, że posądzili go bezpodstawnie i dali mu spokój.

(Ciąg dalszy nastąpi)